

ההסתדרות הציונית העולמית
WORLD ZIONIST ORGANIZATION

THE
JEWISH PEOPLE
CHALLENGES

Post Oct 7th Global Leadership Meeting
אתגרי העם היהודי מפגש מנהיגות גלובלי לאחר אירועי 7 באוקטובר

דו"ח מחלקות ההסתדרות הציונית העולמית

מוגש לוועד הפועל הציוני ה"ל"ח/4

2	דבר יושב ראש ההסתדרות הציונית העולמית
3	דבר יושבת ראש הועד הפועל הציוני
4	המחלקה לחינוך
10	המחלקה לישראל ולהנצחת השואה והגבורה בישראל ובתפוצות
16	המחלקה לארגון וקשר עם הישראלים בתפוצות
24	המחלקה לגיוס משאבים וחיזוק הקשר עם הקהילות
30	המחלקה למאבק באנטישמיות וחוסן קהילתי
36	המחלקה לתיקון עולם, למעורבות חברתית ולטיפוח המורשת הציונית
42	המחלקה למפעלים ציוניים
48	המחלקה לנוער חלוץ ודור המשך
54	המחלקה לתרבות ושפה עברית
60	המחלקה לעידוד עליה
66	המחלקה לפעילות ציונית בתפוצות ולדוברי צרפתית
72	המחלקה לקידום הפריפריה ומעורבות התפוצות
78	המערך לשירותים רוחניים בתפוצות
84	החטיבה להתיישבות

דבר יושב ראש ההסתדרות הציונית העולמית

חברות וחברי הוועד הפועל הציוני שלום רב,

מתקפת הטרור הרצחנית של ה-7 באוקטובר, הייתה נקודת התפנית הקריטית ביותר שידע עם ישראל מאז הקמת מדינת ישראל.

רצח תושבים במיטותיהם, שריפת משפחות על בתיהן, עריפת ראשים, אירועי אונס, כריתת איברים, התעללות בזקנים ובתינוקות וחטיפתם של מאות תושבים לתוככי העיר עזה, עברו על פניהם של מנהיגים ומדינות כאילו לא היו. התעלמותם במקרה הטוב או תמיכתם באירועים במקרה הפחות טוב, זועקים לשמיים.

אל המלחמה שנכפתה עלינו כתוצאה מהמתקפות, מתלוות אלימות כנגד יהדות התפוצות, הסתה פרועה בתקשורת ועלייה חדה של מאות אחוזים באירועי האנטישמיות ברחבי העולם. המלחמה שהוכרזה בשבעה באוקטובר מכוונת לא רק כנגד מדינת ישראל, אלא כנגד העם היהודי כולו.

לחברי הוועד הפועל הציוני, ממשכי דרכם של אבות הציונות, אחריות רבה בהנהגת העם היהודי. הנהגה שנושאת בחובה את ניווט דרכו ואת חיזוק עוצמתו של עם ישראל, בייחוד בימים אלו. עיניהן של הקהילות מכל רחבי העולם, נשואות אלינו, מנהיגי התנועה הציונית, בציפייה לאחדות השורות, לשחרור המידי של כל החטופים, לרפואתם של הפצועים ולניצחון המוחץ של צה"ל וכוחות הביטחון במלחמה על הבית.

עם כינוסו של מושב הוועד הפועל הציוני ה"ח/4, אני מבקש לשאת תפילה לשובם המהיר של החטופים, ולחזק את אזרחי מדינת ישראל, את חיילי צבא ההגנה לישראל, את אחינו ואחיותינו בתפוצות ואתכם, חברי הוועד הפועל הציוני ונציגי העולם הציוני, בתקופה קשה ומאתגרת זו.

בטוחני, כי כינוסו של מושב זה, יציג חזית אחידה בפעילותה של ההסתדרות הציונית העולמית, מסר של אחדות, של עוצמה ושל תקווה.

בני עמנו עברו מכשולים רבים בהיסטוריה רוויית נדודים, פוגרומים וניסיונות שמד, אך תמיד עמד לנגד עינינו הביטחון בצור ישראל.

מדינת ישראל הייתה ולעד תהיה ביתו הלאומי של כל יהודי.

עם אחד אנחנו. יחד, רק יחד, ננצח!

שלכם,

יעקב חגואל

יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית

דבר יושבת ראש הוועד הפועל הציוני

חברות וחברים יקרים;

ב-7 באוקטובר הכריז חמאס מלחמה על העם היהודי! לא פחות!

אירועי אותה שבת היו בלתי נתפסים. איש לא יכול היה לדמיין עוצמות כאלו של אכזריות ורוע. כמעט אף אחד לא חזה בחלומותיו השחורים ביותר מתקפה כל כך גדולה וכל כך מדויקת ומתוכננת בתוך הבית, בתוך מבצרנו.

כל מה שחשבנו ושידענו עד אותו יום, כל מה שהאמנו, עמד לפתע למבחן. האמנה שבין אזרחים למדינתם, שתמיד תהיה שם על מנת לשמור על ביטחונם, בכל מקום ובכל רגע - הופרה. הצבא החזק בעולם, פשוט לא היה שם. תפיסות היסוד שלנו התערערו. אמיתות התגלו כשברירות.

אבל כל זה לא נגמר כאן. האירועים הקשים בישראל השפיעו עמוקות על יהודי התפוצות. הם הניעו תנועת שנאה עולמית אדירה כלפי יהודים באשר הם. סביבה שנחשבה בטוחה ומוגנת, הפכה מאיימת ואף מסוכנת. גל אנטישמיות שלא ידענו כמותו מאז שנות ה-40 של המאה הקודמת, התנחשל בעוצמה אימתנית, כמעט בכל מקום על פני הגלובוס בו ישנן קהילות יהודיות.

בד בבד הייתה זו גם שעתו היפה של עם ישראל. פה אחד, ישראלים ויהודים מכל העולם, התאחדו, מלוכדים מול פני האתגרים. שוב גילינו את כוחה של האחדות, של שילוב הידיים.

רבים רבים נרתמו לסייע למאות אלפי הישראלים שפוננו מבתיהם באבחה. חלקם לאחר שאיבדו את ביתם ומשפחותיהם. רבים רבים פתחו את ליבם ואת כיסם, קמו ועשו כל מה שנדרש כדי לספק את צרכיהם של חיילנו היקרים. כדי לפנק אותם.

כולנו מתפללים ומייחלים לשובם של החטופים הביתה.

יותר מהכל, ראינו בבהירות כואבת ומפחידה שזהו איום על הבית. ועלינו להיאבק יחד על זכותו של העם היהודי להיות עם חופשי בארצו! מאבק שהתבדילנו לחשוב שהסתיים. והמציאות הוכיחה לנו שלא. שעוד ארוכה הדרך.

היום אנו מכונסים בירושלים, בירת ישראל בוועד הפועל הציוני ה-4/ח, במטרה לחשוב על 'היום שאחרי'. על אתגריה של התנועה הציונית, בארץ ובעולם;

על הדאגה לאחינו בתפוצות שחשופים יום יום לאירועים לא פשוטים, אחדים אפילו מסכני חיים. על הדאגה לחיילינו בחזית, שמחפרים נפשם ומקריבים את שלומם ואף את חייהם עבורנו. על הדאגה לחברה הישראלית, שצפויים לה אתגרים לא קלים בחזיתות רבות.

זהו המקום שלנו להתוות את הדרך לעשייה הנחוצה, ולהזכיר לעצמנו ולעולם כולו, שישראל היא הבית שלנו. ושנחננו לא הולכים מכאן לשום מקום!

ושבשעות הקשות ביותר, יידע כל יהודי באשר הוא, שהבית פה. שזרועותינו וליבנו פתוחים.

כי בסופו של דבר, וגם בתחילתו - "כל ישראל ערבים זה לזה"!

בברכת חזק ואמץ!

הלנה גלזר

יושבת ראש הוועד הפועל הציוני

המחלקה לחינוך

ראש המחלקה: גאל גרינוולד | מנהלת המחלקה: רותם יהושוע

על המחלקה

המחלקה לחינוך בהסתדרות הציונית העולמית הוקמה בפברואר 2016 מתוך מטרה לקדם את החינוך היהודי ציוני בתפוצות.

חזון המחלקה לחינוך הינו הבטחת עתידו וייחודו של העם היהודי על ידי קידום חינוך יהודי, עברי וציוני. באמצעות חיבור לישראל, העשרה וחיזוק הזהות היהודית וטיפוח ערכי רוח ותרבות יהודיים.

המחלקה לחינוך ממקדת את פעילותה בתחום הרחב אך המוגדר היטב של מסגרות החינוך הפורמלי ברחבי העולם היהודי.

המחלקה לחינוך מממשת את חזונה באמצעות חיזוק המשאב החשוב ביותר בבתי הספר - צוותי ההוראה.

המחלקה לחינוך מבקשת לתת מענה לאחת המצוקות הגדולות ביותר בעולם החינוך היהודי והוא: מחסור במורים טובים.

אנו עונים על המצוקה הזו בשני מישורי פעולה: בחיזוק הצוות על ידי הבאת מורים שליחים מישראל, וכן באמצעות פיתוח מקצועי לצוות המקומי.

במישור המורים שליחים - מדי שנה משגרת המחלקה לחינוך ומכשירה כ-100 מורים שליחים חדשים לרחבי העולם. המורים שליחים משתלבים בבתי הספר היהודיים בתפוצות, ובזכות ניסיונם בהוראה ועוד יותר בזכות המטען הערכי ותחושת השליחות שלהם, תרומתם הייחודית בבתי הספר עולה עשרות מונים על תפקידם כמורים מקצועיים למקצועות היהדות והשפה העברית.

השליחים מצליחים להביא את ישראל העכשווית, לחזק באמצעותה את הזהות היהודית של התלמידים ולהיות הגשר בין כלל קהילת בית הספר לישראל.

נכון לנובמבר 2023 ישנם 262 שליחי הוראה (גידול של כ-100 שליחים מהדו"ח הקודם) ב-5 יבשות וב-30 מדינות.

אנו גאים לציין שמספר בתי הספר הפונים בבקשה לקבל שליחים מישראל גדל משנה לשנה.

העובדה שאנו מצליחים להגיע ליותר בתי ספר במקומות חדשים בעולם הינה פרי עמל ארוך טווח של עבודה מקצועית ומסורה של הצוות, בליווי ובתמיכה של השליחים ובתי הספר.

במישור הפיתוח המקצועי של המורים המקומיים - אנו נמצאים בקשר מתמיד עם בתי הספר, ממפים את הצרכים שלהם ונותנים מענה בהתאמה.

במהלך 2022-23 ערכנו מספר השתלמויות שבאו לתת מענה לצרכים שעלו מהשדה החינוכי.

בכוונתנו להמשיך בקו זה ולייצר שיתופי פעולה אסטרטגיים עם גופים מובילים בעולם החינוך היהודי, על מנת לתת מענה לצורך במורים ובהכשרה שלהם.

צוות המחלקה לחינוך מונה היום 9 עובדים. מנהלת מחלקה, מנהל יחידה לשליחות הוראה, 4 רכזים מנהלי תיקי בתי ספר וליווי שליחים, עובדת כספים, מנהלת לשכה ועוזר ראש המחלקה.

* החל מה-15 בינואר 2024 מונה רועי אביקסיס לעמוד בראש המחלקה לחינוך

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

במהלך השנה, מתקיימים 3 כנסים מקצועיים מסביב לעולם. כנסים אלו מיועדים לשליחי ההוראה של המחלקה ומתמקדים ביצירת קהילת שליחים יבשתית, ובמתן כלים מקצועיים בתחומי עברית, יהדות וישראל.

כנס שליחי אירופה

כנס שליחי אירופה, ינואר 2022 התקיים בפריז. הגיעו 15 שליחים מכל אירופה.

בשלהי הקורונה המחלקה הצליחה לקבץ מכל אירופה שליחים לזמן משמעותי של ביחד, אחרי שנה של התמודדויות בזמן מגפה עולמית. בכנס נגענו במשימת החינוך בעידן טרום קורונה, הענקנו כלים ללמידה משמעותית בכיתה והעמקנו את הקשרים בתוך קהילת שליחי אירופה.

כנס שליחי אמריקה הלטינית

כנס שליחי אמריקה הלטינית מאי 2022 התקיים בקנקון, מקסיקו. לכנס זה הגיעו 20 מורים.

כנס למנהלי בתי ספר מקומיים

במקביל התקיים כנס למנהלי בתי ספר מקומיים שבו נכחו כ-50 מנהלים. המפגש בין השליחים למנהלים יצר שיוך מרתק והוביל לשיתופי פעולה כמו גם להבנה של הצרכים והמשימות החינוכיות העומדות בפני העולם היהודי באמריקה הלטינית.

השתלמות עבור מורים מקומיים במקסיקו סיטי

במאי 2022 אספה המחלקה לחינוך לראשונה ליומיים של למידה ומפגש 30 מורים מבתי ספר יהודיים ברחבי מקסיקו סיטי. הגיעו מורים משמונה בתי ספר שונים, והשתתפו בסדנאות על חינוך לישראל, עברית ויהדות ויצרו הזדמנויות לשיתופי פעולה בין בתי הספר.

השתלמות עבור מורות מבית ספר EJM

ביולי 2022 התקיימה בישראל השתלמות עבור מורות מבית ספר EJM בפריז. התוכנית הייתה סנונית ראשונה של השתלמות מורות בישראל, ונעשתה בשיתוף עם יונייטד. לתוכנית הגיעו 15 מורות שלמדו על ישראל, ביקרו בבתי ספר בעלי שיטות לימוד ייחודיות, ונחשפו לשיטות חינוך ישראליות בנושאי עברית וישראל.

הכשרת שליחי הוראה

לקראת היציאה לשליחות, מתקיימת הכשרת שליחי הוראה. ביולי 2022 התקיימה ההכשרה במשך 5 ימים ולקחו בה חלק 100 שליחים חדשים. במהלך ימי ההכשרה השליחים לומדים על עולם התפוצות, מתחברים לשורשים שלהם ומקבלים כלים מגוונים שיסייעו להם במשימת השליחות מעבר לים.

כנס חינוך למורים מאמל"ט בארגנטינה

בחודש יולי 2022 התקיים כנס חינוך למורים מאמל"ט בארגנטינה. במשך 3 ימים התכנסו בבואנוס איירס 1200 מורים מכל רחבי היבשת להשתלמות מקצועית ולחיבור בין קהילות. כנס המורים הגדול בבואנוס איירס הפך למסורת ומדי שנה מגיעים אליו מאות מורים מהיבשת. הכנס כולל סדנאות מגוונות ומרכז אליו את מיטב המרצים והמנחים המקומיים כמו גם מרצים נבחרים מישראל. לכנס זה הגיעו הרב שי פירון ואחרים.

כנס שליחי אירופה בצרפת

בשילוב השתלמות למורים מקומיים התקיים בינואר 2023 בפריז למשך 3 ימים. בהשתתפות של 50 איש. השליחים הגיעו לכנס ונפגשו עם צוות המחלקה לשלשה ימים של העשרה מקצועית, העמקה בהבנת צרכי התלמידים והייחודיות של השליח בתוך המערכת. בנוסף הם נפגשו עם מנהלי בתי ספר ומורים מקומיים בצרפת ולמדו על גישות חינוכיות שונות ומרתקות.

כנס מורים שליחים בארה"ב

התקיים בדצמבר 2022 בניו ג'רזי. 150 מורים שליחים הגיעו לשלושה ימים של למידה, חוויה וסיור מקצועי במכללות בניו יורק. השליחים שוחחו על האתגרים החינוכיים שבתי הספר מתמודדים איתם במאה ה-21. הם קיבלו כלים להעשרת ארגז הכלים החינוכי שלהם, העמיקו את ההבנה בעולם היהודי-אמריקאי, ויצאו עם כוחות מחודשים לעשייה אינטנסיבית וחשובה ביותר.

ערב הוקרה לשליחים חוזרים

התקיים בנובמבר 2022 ברמת גן. הגיעו 60 איש. לאחר שהשליחים מסיימים את שליחותם, הם חוזרים לחיים בישראל ומשתדלים להביא לבתי הספר ולקהילות בארץ מהניסיון אותו צברו בשליחות. במהלך הערב השליחים עיבדו את חוויית השליחות והחזרה לישראל עם תיארון פלייבק. ונהנו מערב של מפגש, עיבוד וסיכום חוויית השליחות.

כנס שליחים והשתלמות מנהלי בתי ספר בדרום אמריקה

התקיים במרץ 2023 בבואנוס איירס במהלך 3 ימים ובהשתתפות 50 שליחים ומנהלים.

כנס פריזמה

כנס פריזמה התקיים במשך 3 ימים בינואר 2023 בדנבר, קולורדו, בהשתתפות של 2000 מורים. המחלקה העבירה יחידות תוכן והעמידה דוכן לכל אורך הכנס.

הכשרת שליחים קיץ 2023

התקיימה בחודש יולי במהלך 5 ימים בירושלים, בהשתתפות 100 שליחים חדשים. לאחר הכשרת הקיץ, המועמדים ליציאה לשליחות הופכים לשליחים באופן רשמי ומוכנים לצאת לדרך. במהלך השבוע הם לומדים על ההתמודדויות השונות המצפות להם, מכירים את השותפים שלהם לדרך ומעמיקים בהבנת האתגר הציוני העומד לפתחם.

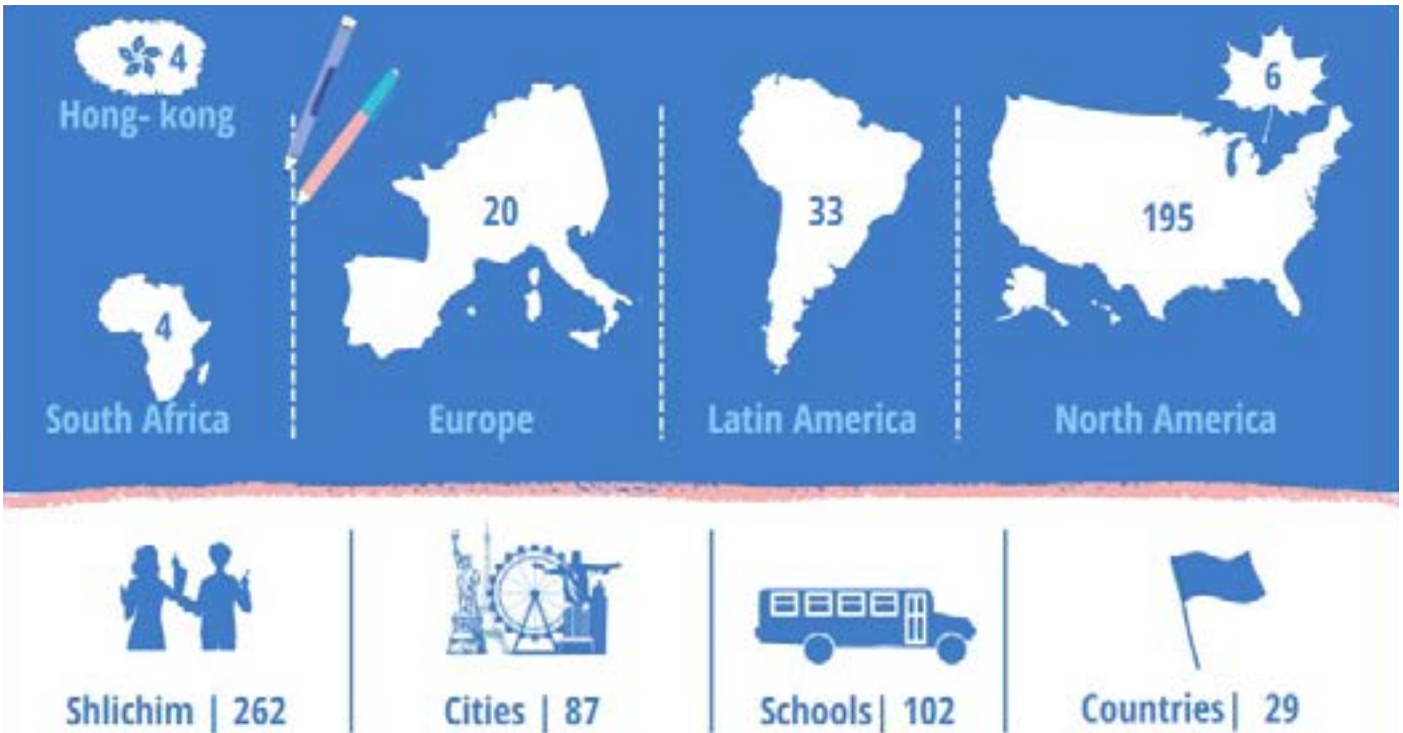

ליווי שליחים לנתב"ג

שליחי ההוראה יוצאים למשימה החינוכית שלהם לאחר מסע ארוך של מיונים, ראיונות והכשרה. הם מקבלים ליווי צמוד של צוות המחלקה לחינוך וחשיבה על הפרטים הגדולים והקטנים כאחד. במהלך הקיץ נסעו עובדי המחלקה לחינוך להיפרד מהשליחים בשדה התעופה ולאחל להם 'דרך צלחה' במסע הצפוי להם בשליחות החינוכית.

משלחת שליחי הוראה 2023 - נתונים:

פעילות המחלקה במהלך מלחמת חרבות ברזל

ה-7 באוקטובר תפס אותנו יחד עם כל עם ישראל בהלם וצער גדול מאוד. תוך יומיים התפקיד שלנו במלחמה נהיה מאוד ברור; כ-50 מורים שליחים ברחבי העולם קיבלו צו 8 וביקשו לחזור לארץ ולהתגייס. נרתמנו לטיפול בהזמנת כרטיסי טיסה שלא היו בנמצא, והמשכנו ללוות באופן צמוד את המשפחות שנשארו בחו"ל.

בימים אלו אנו מלווים את המשפחות שבהן בן הזוג מגויס, במקביל לקשר מתמיד עם החיילים שלנו שנמצאים בחזית.

נשות המגויסים מקבלות טיפול אישי צמוד של צוות המחלקה, מפגשי תמיכה שבועיים עם אנשי מקצוע, קשר רציף עם מנהלי בתי הספר בכדי להנחות ולתווך את המצב. הן קיבלו חבילות לחיזוק ולפינוק, וגם השליחים שחזרו לישראל לשירות מילואים מקבלים מאיתנו חבילות ומענה למשפחותיהם שנשארו בשליחות בחו"ל.

200 השליחים שנותרו בשליחות מקבלים אף הם מענה. גם בליווי אישי צמוד של רכזי השליחים וגם במפגשי זום שבועיים. במפגשים התייחסנו בין היתר להתמודדות הרגשית, הענקנו כלים להסברה, כלים חינוכיים להתמודדות עם המצב המורכב ועוד.

בנוסף, ערכנו השתלמות למנהלי בתי ספר ובה שוחחנו על הזדמנויות חינוכיות בזמן המלחמה, פתחנו מספר ערוצים לקשר עם בתי ספר מפונים, ונוצר קשר בין תלמידים ישראלים לתלמידים מרחבי העולם.

במהלך החודשים הללו קיבלנו והעברנו מכתבי עידוד לחיילים.

קיימנו קורס הסברה בן 4 מפגשים לתלמידי תיכון מרחבי העולם סביב ידע וכלים להסברה. הקורס היה מוצלח ובסיומו נוצר קשר ויצאו תוצרים יפים משיתוף הפעולה בין תלמידי תיכון מהארץ ומהעולם.

המחלקה לישראל להנצחת השואה והגבורה בישראל ובתפוצות

ראש המחלקה: גיל סגל | מנהלת המחלקה: שרית הנדקנופף

על המחלקה

המחלקה לישראל והנצחת השואה נוסדה כחלק מהצורך להעצמת הזהות היהודית - ציונית בקרב הישראלים והקהילות היהודיות ברחבי העולם.

מתוך כך, המחלקה שואפת להגשמת הציונות ע"י קידום חינוך יהודי ישראלי וטיפוח ערכי רוח ותרבות ששומרים על המשכיות היהדות והחזון הציוני, ולוקחת חלק פעיל בצורך החיוני לשמר ולעצב את הזיכרון ההיסטורי של השואה והגבורה בארץ וברחבי העולם.

המחלקה פועלת למיצובה של ההסתדרות הציונית העולמית כארגון גג בינלאומי, להעצמת הזהות היהודית ישראלית ולעיצוב הזיכרון ההיסטורי של השואה והגבורה באופן שיבטיח שזכר השואה שהמיטו הנאצים ועוזריהם על העם היהודי, ומעשי הגבורה והמרד בימים ההם, ימשיכו להיות חלק מהזיכרון הקולקטיבי בארץ וברחבי העולם

המחלקה מעודדת מיזמים המקדמים חברת מופת ומסייעים בחיזוק החוסן החברתי והחברה האזרחית בישראל. כמו כן, פועלת המחלקה לקידום מנהיגות ומעורבות אזרחית וקהילתית, לחיזוק הזהות היהודית-ישראלית, לתמיכה באוכלוסיות מוחלשות ולשילוב אוכלוסיות עם מוגבלויות.

תחת המחלקה וכחלק ממנה פועלת המועצה הציונית, במגוון מיזמים בתחום החינוך והזימות החברתית. ראוי לציין, כי עם פרוץ אירועי ה-7/10, נרתמה המחלקה למיזמים משמעותיים במסגרתם סייעה לחיילים, לעורף ולאנשים עם מוגבלויות.

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

ציוני דרך - תוכנית יזמות בפריפריה

שיתוף פעולה עם עמותת יוניסטרים, כאשר במסגרת התוכנית מפתחים המשתתפים, מיזמים בנושאי אתגרי מדינת ישראל ואתגרי הציונות, בדגש על אתגרי 2030 בפניהם ניצבות מדינת ישראל והציונות העולמית.

מחנה עולמי - הללויה

מחנה הקיץ העולמי של תוכנית "הללויה" הוא שיאה של תוכנית המנהיגות השנתית לנוער במרחב הכפרי של התנועה הקיבוצית בשיתוף המועצות האזוריות. המחלקה לקחה חלק זו השנה השלישית בהדרכת הצוות החינוכי של מחנות הקיץ, בהשתתפות מאות בני נוער מכל רחבי העולם.

“בשביל ישראל” של עמותת ‘לוחמים ללא גבולות’

עמותת ‘לוחמים ללא גבולות’ בשיתוף המחלקה הפעילה את פרויקט “בשביל ישראל”. במסגרת הפרויקט התנדבו מכיניסטים במשך חודש ימים באשקלון, בחונכות לימודית אישית לילדים, ואחה”צ עסקו בשיפוץ בתים.

רוכבים בדרכו של ג'ינו ברטלי

המחלקה שיתפה פעולה עם תנועת הנוער “ברטלי” - נוער בתנועה” והשתתפה באירוע סיום השנה שלהם. באירוע השתתפו כ-250 חניכים בסיכון ממגוון פנימיות בארץ. החניכים יצאו לרכיבה בהרי ירושלים ובדרכם ביקרו בגן חסידי אומות העולם ביד ושם, וקיימו טקס סיום מרגש בהר הרצל. בטקס נכחו נכדתינו של ג'ינו ברטלי אשר הגיעו במיוחד מאיטליה

כנס WAY בקוסטה ריקה

מנהיגות בפעולה - גיבוש עתיד דמוקרטי ; כנס בשיתוף 'המחלקה לנוער חלוץ ודור המשך', בסימן ערכי הדמוקרטיה והפלורליזם. הכנס התמקד ביצירת פורום של מנהיגי תנועות הנוער המקומיות במרכז אמריקה, תוך שימת דגש על ערכי הציונות וחיזוק הקשר בין הקהילה היהודית בתפוצות למדינת ישראל.

חידון הציונות

חידון הציונות והמורשת ה-10

זיכרון מתחדש

תוכנית חינוכית המיועדת לבני נוער וצעירים, במהלכה יוצרים המשתתפים סרטוני ווידאו קצרים המופצים ברשתות החברתיות.

כנס ראשי רשויות

כנס ראשי הרשויות המסורתי התקיים בסימן 75 שנים למדינת ישראל בהשתתפות כ-85 ראשי רשויות.

הפקת סרט - הילדים של סאלי ביין

הפקת סרט דוקומנטרי אודות מוסד חינוכי לילדים יהודים בעלי צרכים מיוחדים שפעל בגרמניה לפני השואה ובמהלכה.

יום השורד הבינלאומי

יום הוקרה בינלאומי לשורדי השואה, שכולו הצדעה לשורדי השואה החיים כיום, הוקרה לאומץ ליבם ולתרומתם למדינת בהן הם חיים.

"קבוצה אחת - עם אחד"

מיזם בשיתוף עם מועדון הכדורסל של מכבי תל אביב והמרכז לאימפקט יהודי, במסגרתו התקיימו אירועים משותפים עם הקהילות היהודיות באירופה, במקביל למשחקה של מכבי תל אביב במסגרת היורוליג במספר ערים נבחרות.

מסע ש"ש לפולין

בני ובנות גרעין צמר"ת שנת שירות יצאו זו השנה השנייה למסע עוצמתי, מרגש וחשוב בפולין.

עצרת יד מרדכי

עצרת יד מרדכי המסורתית בשיתוף עם המחלקה למעורבות חברתית ותיקון עולם.

חידוש פסקול יום השואה

מיזם בשיתוף עמותת זיכרון בסלון וגלגל"צ אשר קרא לאמנים המוכרים ביותר בחברה הישראלית לעצב את פס הקול של הזיכרון מכאן והלאה: לכתוב, לנגן ולשיר את הפרק הבא בתולדות זיכרון השואה.

"שגרירי הזיכרון"

מיזם משותף עם עמותת 'לוחמים ללא גבולות': תרמילאים בוגרי צבא מתנדבים בקהילות במהלך הטיול שלהם בחו"ל. הם מקיימים ערבי "זיכרון בסלון" ובכך מסייעים בהנחלה ושמירה של זיכרון השואה בקרב הקהילות ברחבי העולם.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת חרבות ברזל

פעילות חינוכית למען ילדי העוטף

שיתוף פעולה עם 'עמותת לוחמים ללא גבולות', במסגרתו מידי יום מגיעים בוגרי העמותה לבתי המלון ומעבירים לילדי המפונים מיישובי העוטף 'בית ספר חוויתי' המותאם לתוכנית הלימודים שלהם.

פעילות למען שורדי השואה

שיתוף פעולה עם עמותת 'זיכרון בסלון', במסגרתו מגיעים מתנדבים לביתם של מאות שורדי שואה לקראת סופי השבוע לבקר ולהנעים את זמנם. רגעים קטנים של אור!

פעילות למען ילדי העוטף

הפגשנו את ילדי המפונים חובבי הכדורסל עם סקאוטר (צייד כישרונות) מאחת מקבוצות הכדורסל הגדולות והמובילות ב-NBA. הילדים שמעו מפיו הרצאה קצרה, הסבר על עבודתו וקיבלו מגוון מזכרות מקבוצות הכדורסל מחו"ל.

פעילות הסברה

המחלקה באמצעות מכון תל אביב פועלת בתחום ההסברה בעולם במדיה החברתית והרשתות השונות (טיק טוק, אינסטגרם, טוויטר וכו'). המכון פועל עם כמאה משפיעני רשת יהודים מרחבי העולם (בעיקר בארה"ב ובאנגליה) ומסייע להם לכתוב מסרים ותכנים למען ישראל.

מחבקים באהבה את חיילי צה"ל

מיזם בשיתוף פעולה עם המחלקה למעורבות חברתית ותיקון עולם, במסגרתו הוקמו מקלחות ניידות אשר עוברות בין שטחי הכינוס השונים בצפון ובדרום ומעניקות לחיילים ולחיילות, שחלקם לא התקלחו למעלה מחודש, מקלחת חמה, מגבות נקיות, לבנים חדשים ואפילו תספורת לזקוקים לה.

מיצג למען החטופים

המחלקה העמידה בכיכר החטופים מיצג ובו יצירות של אומנים ישראלים, המבטאות באופן מצמרר ממש את הכאב הקולקטיבי הישראלי, בשל היותם של 134 ישראלים מוחזקים בשבי חמאס.

פעילות פנאי והעשרה לאנשים עם מוגבלויות

מיזם משותף עם החברה למתנ"סים ליצירת פעילות פנאי והעשרה למפונים בעלי מוגבלויות, אשר שוהים במלונות ואינם מקבלים התייחסות מיוחדת לצרכיהם. מדובר בכל קשת הגילאים ובכל מגוון המוגבלויות (המיזם נוצר משום ששיגרת יומם של האנשים עם מוגבלות נפסקה. מועדונים חברתיים, תעסוקה, חינוך וכדומה לא מתקיימים בשעה זו).

חוסן לעוטף

מיזם משותף עם עמותת "ברטלי - נוער בתנועה": בימים אלו מוקמים מרכזים קהילתיים לרכיבת אופניים לנוער מיישבי עוטף עזה, במטרה להעלות את חוסנם ואת יכולת ההתמודדות שלהם בתקופה קשה זו, ולייצר עבורם סוג של שגרה במציאות זמנית.

המחלקה לארגון וקשר עם הישראלים בתפוצות

ראשת המחלקה: גוסטי יהושע-ברורמן | מנהל המחלקה: יניב נחמיאס

על המחלקה

את פעילותה הענפה של המחלקה לארגון וקשר עם ישראלים בתפוצות, ניתן לחלק לארבעה עמודי תווך:

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

בקונגרס הציוני ה"ח הוחלט לראשונה בתולדות המוסדות הלאומיים על הקמתה של מחלקה שתהיה אמונה על הקשר עם הקהילות של הישראלים בתפוצות. כדי לדייק את בניית תכנית העבודה שלה, יזמה המחלקה מחקר בשיתוף האוני' העברית, שִׁמְפָּה את הישראלים בחו"ל, כמותית ואיכותנית. שיעמיק בהבנת ההעדפות, הצרכים, התפיסות ועוד. תוצאותיו של המחקר השפיעו על עבודת המחלקה, על התכנון, הפיתוח והעשייה.

אחד הנתונים שעלו מהמחקר הוא כי רק כמחצית מהנחקרים משתייכים/פעילים באופן כזה או אחר בקהילה - יהודית ו/או ישראלית.

כדי להבין טוב יותר את המשמעויות של נתון זה, ולפעול בהתאם, עשתה המחלקה מספר דברים. אחד מהם היה שיגור של **משלחות של "משפיענים ישראלים" לקהילות הישראליות בחו"ל**

המחלקה הוציאה משלחות של "משפיענים" ממגזרים שונים של החברה הישראלית להכיר את הקהילות הישראליות בחו"ל, במטרה להגביר את המודעות לקיומן, להבין את הצרכים המיוחדים להן ולגבש ביחד כיווני פעולה. בשנתיים האחרונות יצאו שתי משלחות אחת לניו יורק (בתמונה מימין) בדצמבר 2021, והשנייה ללונדון בנובמבר 2022 (בתמונה משמאל).

קהילות ישראליות בתפוצות - כנסים יבשתיים - פיתוח וחיזוק מנהיגות ישראלית

בנוסף על המשלחות, ובהתייחס לנתון שנמצא במחקר, המחלקה מלווה את הקהילות הישראליות הצעירות בתפוצות, ומסייעת להן להקים מוסדות קהילתיים. בשנתיים האחרונות קיימנו שני כנסים יבשתיים למובילי קהילות מצפון אמריקה ומאירופה.

(הכנס באירופה - נובמבר 2021)

(הכנס בצפון אמריקה - דצמבר 2022)

"בתי עם" ברחבי הגלובוס

מסקנה נוספת שעלתה במחקר הייתה כי הצורך הבווער ביותר של ישראלים בתפוצות הוא שמירה על העברית והקשר לישראל בקרב בני הדור הצעיר, (שהולכים ומאבדים את הזיקה לארץ ואת השפה העברית, ככל שחולפות השנים). גם לשם כך, אבל לא רק, המחלקה הקימה ומפעילה בתי עם במקומות שונים בעולם בשני מודלים: בתי עם-חינוך - שמעניקים מסגרת ללימוד עברית לילדים בגילאי 4-10, ובתי עם-תרבות שמשמשים למעשה כמרכזים קהילתיים שמקיימים פעילות תרבותית מגוונת ומציינים את חגי ישראל והמועדים לבני כל הגילאים. כרגע קיימים "בתי עם חינוך" בלונדון, בודפשט וברצלונה, ו"בתי עם תרבות" בפראג, אמסטרדם ושטוקהולם. וכאלו שמשלבים חינוך ותרבות, כמו בית העם החדש בהליפקס-אטלנטיק קנדה. בקנה פתיחתם של בתי עם נוספים במדריד, ליסבון, אתונה, וונקובר וניו יורק.

(פעילות שוטפת בבית העם-חינוך ברצלונה)

(קבלת שבת בבית העם-תרבות פראג)

חיבור בין הקהילות הישראליות לקהילות היהודיות המקומיות

אחד האתגרים עמם אנו מתמודדים הוא החיבור בין הקהילות הישראליות למקומיות, שברוב המקומות לא קיים כמעט בכלל.

עקב בצד אגודל, בשום שכל וביצירתיות אנחנו מתחילים לקיים אירועים משותפים בתקווה להידוק והרחבה של שיתופי הפעולה בעתיד לתחומים נוספים ובמדינות נוספות.

(סטוקהולם, הקהילה היהודית והישראלית חוגגות ביחד עצמאות)

לקראת חגי ישראל וימי הזיכרון, מפתחת ומפיקה המחלקה **חומרים חינוכיים** יצירתיים ומושקעים. נציגי המחלקה בעולם מעבירים את התכנים לראשי הקהילות ומסייעים בידם לתכנן ולקיים את אירועי החג. בשנתיים האחרונות פיתחנו חומרים לראש השנה, סוכות, חנוכה, ט"ו בשבט, פורים, פסח ותשעה באב.

לקבלת החומרים ניתן לפנות ל: Liorczf@gmail.com

ליום הזיכרון לחללי צה"ל קיימנו אירועי "רצים לזכרם" ו"מדברים זיכרון" במדינות שונות, והפקנו הן בשנת 2021 והן בשנת 2022 מופעים מרשימים בהיכל התרבות של פתח תקווה - "הלב עוד שם".

אחת התוכניות המיוחדות שהמחלקה הפעילה עבור הישראלים הייתה תכנית בר/בת מצווה. בשנה האחרונה הופעלה תוכנית כזו בהליפקס-אטלנטיק קנדה. לראשונה התאפשר לבני ובנות מצווה, בני ישראלים, להשתתף בתוכנית שנתית במתכונת שוויונית ובעברית.

ליום העצמאות ה-75 של מדינת ישראל הפקנו תערוכה ברוח מגילת העצמאות "אנו מכריזים בזאת" עם סדרת תמונות אייקוניות שמביאות את ההיסטוריה הישראלית בקליפת אגוז. התערוכה זכתה להצלחה מסחררת והוצגה במאות מרכזים יהודיים בעולם. למעוניינים בתערוכה (בשפות): Liorczf@gmail.com

פדרציות ציונית

המחלקה ממונה על הפדרציות הציוניות ברחבי העולם; היא מלווה את עבודתן, מייעצת, מקיימת סמינרים יבשתיים, יוזמת תוכניות, מתקצבת ומפקחת על עבודתן. לקראת הקונגרס ה-ל"ט המחלקה תהיה בקשר ישיר עם הפדרציות לתאום ופיקוח של תהליך בחירת הצירים והגשת הצעות החלטה.

בשנתיים החולפות קיימנו שני **כנסים יבשתיים של ראשי פדרציות**, הראשון בבודפשט בנובמבר 2021, והשני בבואנוס איירס במרץ 2022, בהשתתפותם של 50 בכירים מכלל הפדרציות שבאמריקה הלטינית, במטרה לחזק את מעמדן ולטפח את המנהיגות.

(בודפשט, אירופה)

(בואנוס איירס, אמ"ט)

מפעל יפה וותיק נוסף שמתקיים בחסות הפדרציות הוא טקס הענקת **פרס ירושלים**: פרס ירושלים מוענק לאנשי ציבור בכירים, לא יהודים, שפועלים לאורך שנים למען הקהילה היהודית במדינותיהם, ולוחמים (לעיתים מול שלטון עויין ממש) למען שמה הטוב של מדינת ישראל. בשנתיים האחרונות הוענקו 12 פרסי ירושלים. בסוף 2021 בוונצואלה, במהלך 2022 - במקסיקו, בולגריה, אורוגוואי, קוסטה ריקה ודנמרק ובשנת 2023 ב - קולומביה, קוסטה ריקה, דנמרק וצ'כיה.

לאורך שנותיה מיסדה המחלקה מסורת של **כנסי - iVision Innovation** - כנסים שמתקיימים בשיתוף עם הפדרציות הציוניות כפעמיים בשנה במדינות שונות, ועוסקים בחדשנות הישראלית לאורך ההיסטוריה הציונית.

במהלך השנתיים האחרונות התקיימו כנסי iVision Innovation בארבע מדינות: במרץ 2022 בדנמרק, ביולי 2022 בבולגריה, ובדצמבר של אותה שנה, בקנדה. בספטמבר 2023 התקיים כנס בדרום אפריקה.

(בתמונה: נשיא אורוגוואי המכהן, לואיס לה קאיה פאו, Luis Lacalle Pou זוכה בפרס בספטמבר 2022)

(בתמונה איי ויז'ן דנמרק 2022)

מסעות הורים וחברים" בשיתוף עם תנועת הבונים דרור

משלחת אחת יצאה לפריז, והשנייה מפרנקפורט לאמסטרדם במאי 2023.

המחלקה ממשיכה לקיים מסעות "מנהיגות רואה עתיד"

למובילי דעה ודרך בחברה הישראלית. מסע "מנהיגות רואה עתיד", הינה תוכנית ייחודית המתקיימת באירופה ומתחקה אחר תחנות חייו המשמעותיות של חוזה מדינת היהודים, בנימין זאב הרצל. ייחודו של המסע הינו בחיבור שהוא עושה בין העבר לעתיד. מתוך הצלילה לעבר והחוויה האותנטית שעברו אך עתה, ממריאים המשתתפים לעתיד ובונים ביחד את החזון הציוני לעשורים הבאים של מדינת ישראל.

מסעות מנהיגות עם צה"ל

בספטמבר 2022 הוציאה המחלקה לראשונה משלחת של קציני צה"ל. שתי תוכניות נוספות היו אמורות לצאת בחודש אוקטובר 2023, אחת כלל צה"לית והשנייה של קציני חינוך, אולם בוטלו בשל המצב.

מסעות הללויה עם אנשי חינוך וראשי מועצות אזוריות

יצאו באוקטובר 2021 לבודפשט ווינה (בתמונה משמאל), ובדצמבר מסופיה לרומניה. מסע מנהיגות נשים "מאסטר עד אסתר" יצא במרץ 2023 למקדוניה וכלל טקס זיכרון בבית הקברות בביטולה, שם נכחדה הקהילה היהודית כולה בשואה (בתמונה מימין).

מוסד ביאליק

מוסד ביאליק ממשיך להוציא את מיטב היצירה העברית, עתיקה כחדשה, יחד עם תרגומי מופת מונומנטליים ושירת המשורר אורי צבי גרינברג. בתקופת הדו"ח הוצאנו יותר מ-15 ספרי שירה ישראלית, ספרים רבים של הגות ומחקר, ספרי "דורות" של קלאסיקה של סופרים יהודים מכל הדורות, ותרגומי מופת מספרות העולם. מוסד ביאליק ממשיך להוציא ספרי שירה וביקורת הספרות בסדרות הצעירות שלו. המוסד עובד בשיתוף פעולה עם מוסדות אחרים בהוצאת ספרים והפצתם, כמו אוניברסיטת בן-גוריון, המועצה הציונית, מכון ז'בוטינסקי ומרכז מנחם בגין, יד טבנקין, האקדמיה ללשון העברית והאקדמיה הלאומית למדעים, מכון קונפוציוס, מרכז מורשת מרדכי אנילביץ' למורשת השואה והגבורה ועוד.

למרות התמודדות עם שינויים מבניים ותקציביים מאתגרים מאד בתקצוב של המדינה, מוסד ביאליק ממשיך מדי שנה להגדיל את מכירותיו ולהפיץ את הספרים הייחודיים שלו בארץ ובחו"ל למתעניינים ולקוראים המשכילים. בתקופה המדוברת הדפיס מוסד ביאליק כ-150 כותרים (חדשים והדפסות חוזרות) - מספר גבוה מאד ביחס להוצאה קטנה כשלנו.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

מיד עם פרוץ המלחמה החלה המחלקה בשורה של פרויקטים מיוחדים במטרה לתת מענה לצרכים שנוצרו במצב החדש והקשה. אחד הראשונים היה סדרה של **מפגשי זום "עוטף ישראל"** שבאו לתת מענה למצוקות רגשיות שעלו מהשטח, בסיוע אנשי מקצוע.

תחושת הבדידות של ישראלים בחו"ל והרצון להתכנס ביחד, גרמו לנו ליזום פרויקט ענק של קבלות שבת משותפות **"שבת אחדות"**. 200 ארגונים חברו ליזומה וכ-100 אלף איש בכל העולם השתתפו במשך שבועות ארוכים בקבלות השבת עם החומרים המיוחדים שערכנו במיוחד לשם כך.

המחלקה פעילה בחיבור בין מטה החטופים לבין הקהילות והפדרציות

בעזרת הפדרציות נתלו פוסטרים של החטופים במדינות שונות ברחבי העולם, אורגנו עצרות הזדהות ותמיכה, והוזמנו נציגים ממשפחות החטופים להיפגש עם בכירים מקומיים, שיוכלו להיות שותפים להפעלת הלחץ לשחרור החטופים.

משלחת נוספת של בני משפחות חטופים יצאה לאורוגוואי, ופגשה אף היא בכירים בממשל, כולל נשיא המדינה, אנשי תקשורת וחברי הקהילה.

ענבל צח, בת דודה של טל שוהם שחטוף בעזה, נסעה לבולגריה, בהזמנת הפדרציה הציונית המקומית ונפגשה עם בכירים בממשל הבולגרי.

בסוף נובמבר הבאנו לישראל **משלחת סולידאריות של ראשי פדרציות מכל העולם**. המשלחת נפגשה עם עיתונאים ושמעה סקירה מעמיקה על המצב, ביקרה בעוטף עזה, נפגשה עם מטה החטופים וביקרה במרכז הלוגיסטי של אחים לנשק, ועוד.

יחזמות נוספות שניתן למצוא באינטרנט היו:

ריכוז מיזמים והתנדבויות בקנדה - לינק <https://www.wzo.org.il/department/irgoon-israelis-abroad/volunteering>
חיבור בין ישראלים שנתקעו בחו"ל ללא טיסות חזרה לישראל, לבין הקהילות המקומיות שאירחו אותם, ועשו איתם ביחד קבלות שבת ופעילות הפגתית משותפת לילדים <https://www.wzo.org.il/department/otef-israel/otef-israel-home>

"הקונגרס הציוני המיוחד בסימן 75 שנה לעצמאותה של מדינת ישראל"

אחד מעמודי התווך של פעילות המחלקה לארגון וקשר עם ישראלים בתפוצות הוא האחריות על הקונגרס הציוני העולמי. בין התאריכים 19 עד ה-21 באפריל 2023, כ"ח - ל' בניסן תשפ"ג, שבוע בדיוק לפני יום עצמאותה ה-75 של מדינת ישראל, התקיים בבנייני האומה בירושלים "הקונגרס הציוני המיוחד" שכותרתו תאמה למועד העגול והחגיגי: "בסימן 75 שנה לעצמאותה של מדינת ישראל" וכך גם תכניו.

בקונגרס לקחו חלק כ-650 צירים מרחבי העולם, בנוסף לעוד מאות אורחים. סה"כ לקחו חלק באירועים השונים של הקונגרס למעלה מ-1,000 איש.

הקונגרס המיוחד התקיים בנוסף ובין הקונגרסים הסדירים כדי לאפשר לצירים מפגש בלתי אמצעי, פנים אל פנים, לאחר שהקונגרס שקדם לו (הל"ח שהתקיים באוק' 2020), התקיים במתכונת מקוונת בשל מגפת הקורונה. הצוות הקטן והמקצועי של המחלקה עשה לילות כימים כדי לתכנן, לבנות ולארגן את הוצאתו אל הפועל של הקונגרס יחד עם צוות החטיבה למשא"ן ואורטל הפקות.

הקונגרס נפתח במליאת פתיחה חגיגית בבנייני האומה בירושלים. נשיא הקונגרס, עו"ד ירון שביט, ואחריו ברכו יו"ר ההסתדרות הציונית, מר יעקב חגואל ונשיאת ההסתדרות הציונית העולמית - גב' טובה דורפמן. מושב הפתיחה כלל גם את הטקסים המסורתיים של הענקת תעודות "עמיתי כבוד" לצירים נבחרים, וציון צירי הקונגרס שהלכו לעולמם בשנה האחרונה בטקס "לזכרם".

בהמשך זכו צירי הקונגרס להכיר את פעילות המחלקות של ההסתדרות הציונית העולמית בסדנאות אינטראקטיביות שנקראו "ציונות הלכה למעשה". המשתתפים בחרו מבין אפשרויות שונות בהן התאפשר להם לחוות מגוון מרשים של פעילויות שהמחלקות הפיקו ומפעילות בישראל ובעולם כולו.

אחר הצהריים התפזרו הצירים לישיבות וועדות הקונגרס, לדון בהצעות ההחלטה שהוגשו מבעוד מועד. הוועדות ייצגו נאמנה את הנושאים המרכזיים שעמדו לדיון: ועדת מגילת העצמאות ותוכנית ירושלים, וועדת עליה וחוק השבות, וועדת חיזוק מדינת ישראל מבפנים ומבחוץ בקהילות, ועדת רב גוניות בתנועה הציונית, וועדת זיכרון השואה ומאבק באנטישמיות, ו-ועדת חיזוק התנועה הציונית.

הערב הראשון הסתיים באירוע גאלה - מופע מרהיב שסקר את הציונות מאז ועד היום.

יומו השני של הקונגרס נפתח בפאנל שכותרתו "125 שנות ציונות: תפקיד הפדרציות הציוניות במאה ה-21", בהנחייתה של הגב' גוסטי יהושע-ברוורמן, יושבת ראש המחלקה לארגון הקונגרס הציוני. ובהשתתפותם של מובילי הפדרציות הציוניות מארה"ב, אוסטרליה, אוקראינה, אורוגוואי ודרום אפריקה.

מתוך רצון הקונגרס לשלב משתתפים נוספים שאינם צירים, התקיים באולמות הקונגרס "הקונגרס הציוני לצעירים" אליו הגיעו כ-800 חניכי תנועות נוער מהעולם כולו, שנמצאים כרגע בישראל בתוכניות "מסע". צירי הקונגרס יכולים היו לבחור בהמשך היום בין השתתפות בקבוצות דיון משותפות עם הצעירים, לבין הצטרפות לסיורים מיוחדים להכרות עם פנים שונות של החברה הישראלית כפי שהם באים לידי ביטוי בירושלים.

היום המשיך בדיוני הסיעות המרכיבות את הקונגרס, אירוע הוקרה ופרידה מאברהם דובדבני (דובדב), יושב הראש הקודם של ההסתדרות הציונית העולמית שפרש לאחר עשורים של עשייה ציונית, לגמלאות, ומליאת קבלת החלטות.

את היום נעל אירוע "חוגגים ציונות" בהשתתפות נשיא המדינה, מר יצחק (בוז'י) הרצוג, ומאות צעירי קונגרס הצעירים' והוא התקיים ברחבת המוסדות הלאומיים. באירוע הוקרן המיצג האורקולי המרשים של ההסתדרות הציונית על גבי כותלי הבניין ההיסטורי, והופיעה להקת "התקווה 6".

ביום שישי, ל' בניסן תשפ"ג ננעל הקונגרס הציוני המיוחד, במליאת נעילה.

לנוכח העובדה שבמליאת ההחלטות לא התקיימו הצבעות, הוחלט כי הצבעות הקונגרס תעשינה בצורה וירטואלית. ואכן, שבועות אחדים לאחר סיומו של הקונגרס התקיימה ההצבעה הסופית על הצעות ההחלטה והחלטות הקונגרס פורסמו בצמוד אליה.

לתוכנית המלאה והמפורטת של הקונגרס הציוני המיוחד ולגלריית תמונות, הקליקו: <https://www.wzo.org.il/page/extraordinary-congress/extraordinary-congress>

המחלקה לגיוס משאבים וחיזוק הקשר עם הקהילות

ראש המחלקה: יעקב (ינקי) דרעי | מנהל המחלקה: דוד (דודו) עמר

על המחלקה

המחלקה לגיוס משאבים וחיזוק הקשר עם הקהילות היא מחלקה חדשה. המחלקה נוסדה במטרה לחבר את הקהילות היהודיות מסביב לגלובוס לחזון ההסתדרות הציונית. החזון רואה בקשר בין הקהילות ערך נעלה, המעודד עלייה לארץ ישראל ומגביר את התמיכה במדינת ישראל ומוסדותיה ברחבי העולם.

כדי לממש את מטרותיה, מקיימת המחלקה סיורים וביקורים בקהילות שעד כה לא היה להם קשר להסתדרות הציונית העולמית כמו כן המחלקה תומכת באירועים קהילתיים, בהם היא מעניקה חסות תוך הטמעת ערכיה ומטרותיה בתכני האירוע.

המחלקה מקיימת פעילויות מגוונות בקהילות אלו, מתוך ראייה צופה פני עתיד; השקעה ביהדות חו"ל הפרוסה ברחבי העולם מגבירה את תחושת החיבור של חברי הקהילה למדינת ישראל ומוסדותיה. העשייה כוללת פעילויות ציוניות שונות, יצירת קשרים ותשתית לגיוס משאבים, שיסייעו למימוש המטרות הנ"ל.

בשנתיים החולפות פעלה המחלקה מסביב לעולם במדינות אנגליה, בלגיה, איטליה, צרפת, אוסטרליה, אוקראינה, גרמניה, ארה"ב, אמריקה הלטינית, קנדה, אוסטרליה, מרוקו, דרום אפריקה ואיחוד האמירויות. במדינות אלו ראתה המחלקה כיצד פעילותה נושאת פרי וחיבור הקהילות לערכי הציונות בהתאם למטרות הצ"ע, נעשה על הצד הטוב ביותר.

לאור הפעילויות וההדים שהם חוללו בקהילות רבות בעולם, נעשו פניות מצד קהילות שונות בבקשה להצטרף ולהיות חלק מההסתדרות הציונית העולמית וליצור קשר מחדש וחיבור עם בני הקהילות.

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

פרויקט "אורות ישראל"

הפרויקט פועל סביב הלוח היהודי במעגל השנה ובמסגרתו המחלקה מארגנת אירועים בימים הנוראים, בימי החנוכה, בפורים ובמועדים נוספים במהלך השנה. הפרויקט הוקם ביוזמת המחלקה לצורך חיבור בני הקהילות לערכי ההסתדרות הציונית העולמית, באמצעות מימון אירועים סביב מועדי השנה. באירועים מוצגים תכני הצ"ע וחיבור לציונות והמדינה, ובשנה האחרונה השתתפו בהם אלפים מחברי הקהילות בעולם.

חנוכה 2021

בחודש דצמבר 2021, המחלקה ערכה ארבעה אירועים גדולים במדינות פלורידה, צרפת, דובאי וגרמניה ובהשתתפות אלפים מחברי הקהילות בכל אחד מהמקומות. אירועים אלו היו פרק ראשון בסדרת פעילויות שנערכה מאז מסביב לגלובוס.

פורים 2022

כמה חודשים לאחר מכן, בחג הפורים, התרחב קונספט האירועים, ונערכו אירועים בשש קהילות גם אירועים אלו התקיימו בהשתתפות אלפים ועוררו הד נרחב לפעילויות הצ"ע בעולם. האירועים התקיימו במדינות שוויץ, קנדה, ניו-יורק, מרוקו, מקסיקו ואוסטריה.

ימים נוראים 2022

לקראת הימים הנוראים, ולאור ההצלחה הסוחפת בחנוכה ופורים, הוחלט לארגן לא פחות מ-50 אירועי סליחות בכל רחבי העולם כאשר ניתן דגש למדינות בעלות ריכוז יהודי גבוה וכן קהילות בעלות השפעה. במסגרת האירועים, הופיעו חזן ומרצה מטעם המחלקה ובמסגרת זו הוטמעו תכני הצ"ע על פי מטרות המחלקה.

פרויקט "רב שיח"

במקביל לפעילויות ברחבי העולם, בחרה המחלקה לפתוח באפיק השפעה נוסף והוא התקשורת החרדית, באמצעותה מקדמת המחלקה הטמעת תכני הצ"ע. כך לדוגמה, במסגרת הפרויקט הראשון, נערך רב שיח במרכז הרצל עם המשפיענים המרכזיים בחברה החרדית במפגש חשפנו את פעילותו של הרצל בפני המשתתפים. כיבדו בנוכחותם יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית, מר יעקב חגואל וכן מר אורי זכי.

פרויקט "דרכים לציון"

במסגרת הפרויקט, נערכו ביקורי משלחות מקהילות מרחבי העולם. המחלקה תכננה לו"ז מלא למשלחות שכלל מפגש עם נשיא המדינה, ראש הממשלה, הראשון לציון, הרב הראשי לישראל וביקור באתרי זיכרון ומורשת. בתמונה: משלחת בכירי הקהילה היהודית בארגנטינה בביקור אצל נשיא המדינה.

פרויקט "זוכרים את ירושלים"

ביום ירושלים ובט' באב נערכים ימי זיכרון בקהילות ו/או אירועי תוכן על סיפורה של העיר ירושלים. אירועים אלו משיגים תוצאה כפולה: הן שילוב יום הזיכרון בתכני הציונות, והן מימון האירוע, שמסייע לחיבור בין הקהילה למוסדות הצ"ע.

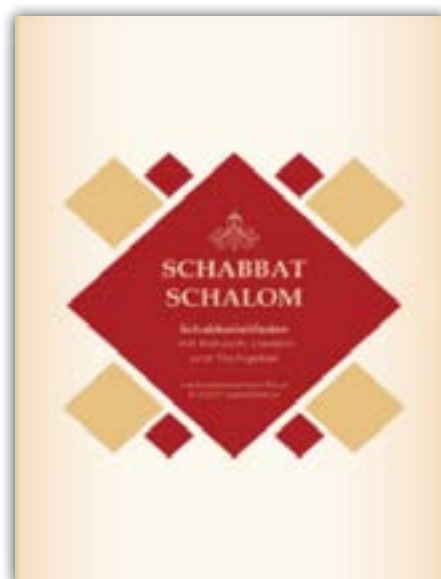

פרויקט "מסעות הדעת"

במסגרתו מתקיימת הפצת ספרי יהדות וציונות וכן חוברות מידע על פעילות ההסתדרות הציונית העולמית לקהילות נבחרות ברחבי העולם. פרויקט זה נבחר בשל "חיי המדף" שלו; באמצעות ספרים אשר נעשה בהם שימוש קבוע, והסיוע של המחלקה, קיומם של מוסדות הצ"ע מקבל חשיפה רחבה. להלן מספר דוגמאות:

זמרון שירי שבת

זמרון שירי שבת וארץ ישראל בתעתיק פונטי לגרמנית, הופץ בקהילות דוברות גרמנית באירופה.

ספר "פרי עץ הדר"

הספר מכיל סדר ט"ז בשבט במהדורה חדשה ומבוארת והופץ ל-60 קהילות בכל רחבי העולם.

זמרון שירי שבת וארץ ישראל בתרגום פונטי לפורטוגזית
הופץ בקהילות דוברי פורטוגזית בברזיל.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת חרבות ברזל

פרויקט "זוכרים ומתחברים"

יום תפילה עולמי להצלחת חיילי צבא הגנה לישראל, לניצחון המערכה ולהשבת החטופים: המחלקה ארגנה יום תפילה וקריאת פרקי תהילים המיוחדים לזמן מלחמה (קכ"א, ק"ל, קמ"ב). קהילות רבות מרחבי העולם נענו למאמץ והשתתפו ביום המיוחד.

יום התפילה ריכז בשעה אחת יהודים ממדינות שונות וממגוון רקעים שהצטרפו למשימה הקדושה של התפילה למען עם ישראל.

סיור בעוטף עזה לוועידת המשפיענים החרדים

במסגרת פרויקט 'זוכרים ומתחברים' נערך סיור נרחב בקיבוץ כפר עזה לקבוצת "ועידת המשפיענים", עיתונאים בכירים במגזר החרדי ובתקשורת הישראלית. קבוצה זו מונה בכירים משפיעים בתקשורת החרדית, בין היתר בעיתונות המודפסת, ברדיו, בערוצי הטלוויזיה ובכלל הפלטפורמות של הרשתות החברתיות.

בימים שלאחר הסיור, ובעקבותיו, התפרסמו כתבות בעיתונים המרכזיים של החברה החרדית כדוגמת: יתד נאמן, המודיע, בקהילה וכן באתרים ובערוצים השונים. הפרסומים העניקו זווית ייחודית לאירועים, והרחיבו את הסיקור התקשורתי הנדרש כל כך בימים אלה, על מנת שהעולם כולו ידע.

'זוכרים ומתחברים' - חנוכה תשפ"ד

בחנוכה תשפ"ד ערכה המחלקה שורת אירועי חנוכה בקהילות בעולם בסימן "זוכרים ומתחברים". באירועים אלו הוקרן סרט עלילתי קצר שהופק בהשקעה רבה על ידי המחלקה ובו סיפור ההתנדבות הישראלי בימי המלחמה. הסרט נועד לעורר את רגשות הצופים ולחזק את החיבור לארץ ישראל והציונות וכן להגביר חשיפה לפעילות הצ"ע.

המחלקה למאבק באנטישמיות וחוסן קהילתי

ראשת המחלקה: רחלי ברץ-ריקס | מנהלת המחלקה: גלי אופיר

על המחלקה

המחלקה למאבק באנטישמיות וחוסן קהילתי פועלת בתחום החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי למיגור האנטישמיות ולחיזוק חוסן הקהילתי של הקהילות היהודיות בתפוצות. קהלי היעד: ארגונים יהודים ולא יהודים בדגש על מוסדות חינוך ברחבי העולם, ארגונים ותנועות נוער, מוסדות יהודיים, ארגוני סטודנטים, קהילות יהודיות, פדרציות ציוניות, וכן דגש רב לפעילות והעלאת המודעות לנושא הדה לגיטימציה של ישראל.

מקומות פעילות עיקריים: אירופה, דרום אמריקה, צפון אמריקה

יעדי המחלקה

- העלאת המודעות לנושא האנטישמיות בקרב צעירים והעלאת מעורבותם במיגור התופעה
- חיזוק שיתוף הפעולה עם מובילי דעה ברחבי העולם
- הובלת פרויקטים בתחום החוסן הקהילתי
- להוות מוקד ידע בתחום האנטישמיות וזיהוי מגמות
- קיום פעילות בנושא המאבק בדה-לגיטימציה של ישראל

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

סמינר שולחן עגול על האנטישמיות, בריטניה

במסגרת הסמינר התקיים שולחן עגול עם נציגי קהילות מרחבי אנגליה, אשר דנו באתגרים הניצבים בפני היהודים ובפני היהדות בימים אלו; אנטישמיות, זהות יהודית והקשר עם ישראל. השולחן העגול הונחה על ידי אלעד שמחיוף, כתב ערוץ 12 באירופה. בנוסף השתתפה ראשת המחלקה בפאנל של אתגרי האנטישמיות בעולם. הסמינר התקיים באצטדיון טוטנהאם בלונדון.

העלאת חוסן וזהות יהודית ישראלית לדוברי רוסית

במסגרת שיתוף הפעולה עם LIMUD נערכו במהלך השנתיים האחרונות כנסים במספר ערים, בהן: וורשה, ברלין, באקו, לובלין, ובמדינת ישראל. הכנס בבאקו הינו הכנס הראשון ללימוד יהודי באזרבייג'ן, אליו הגיעו כ-300 משתתפים. במהלך הכנס התקיימו עשרות מפגשים, שכללו דיון על מצב האנטישמיות בעבר ובהווה ומה עלינו לעשות על מנת להיאבק בה. בעזרת כנסים אלו אנו מעמיקים את הקשר עם הקהילות השונות ומעלים את חוסן הקהילתי.

סמינר חוסן והתמודדות עם אתגרים, שוודיה, מקסיקו

הסמינרים כוללים תכנים על חוסן קהילתי וכלים פרקטיים להתמודדות עם משברים בקהילה - אשר יכולים להיות במישור הגיאופוליטי (אנטישמיות, ביטחון) או פיזי (רעידות אדמה, שריפות). סמינר ראשון התקיים בשטוקהולם אליו הגיעו נציגים משוודיה, נורבגיה, דנמרק ואיסלנד. סמינר נוסף התקיים במרכז אמריקה, אליו הגיעו כ-50 משתתפים, מ-7 מדינות, במהלכו העברנו הרצאות בנושא חוסן קהילתי והחשיבות בשיתוף וחזקת הקהילה בהתמודדות עם מצבי חירום. לכנס הגיע שגריר ישראל במקסיקו.

בוטקאמפ מאבק באנטי ציונות ואנטישמיות בקמפוסים, בלגיה

סמינר שהתקיים בבריסל, בהשתתפות של כ-30 סטודנטים יהודים נכחים מרחבי אירופה, ובמהלכו התקיימו סדנאות בהן קיבלו המשתתפים כלים להתמודדות עם אנטישמיות אונליין ואופליין, ובסופו התקיים סיור לימודי באיחוד האירופי.

כנס מאבק באנטישמיות, הקונס הדרומי

כנס הראשון מסוגו בארגנטינה ובשיתוף פעולה עם המחלקה לנוער חלוץ ודור המשך, אליו הגיעו 128 מנהיגים ציוניים צעירים מ-5 מדינות אמריקה הלטינית. המשתתפים התכנסו בבואנוס איירס, כדי לשתף, ללמוד ולהתכונן לאתגרים שבפתח.

בין תרבות לאנטישמיות - יוון, רומניה ותוניסיה

בציון 80 שנה לגירוש יהודי יוון ורומניה קיימנו מסע לבוקרשט, סלוניקי ותוניס. ברומניה, המסע הציג זוויות נוספות בהיסטוריה ובתרבות של עם ישראל; עברנו בין בתי כנסת ששרדו לקהילות שלא הצליחו לשרוד. נפגשנו עם אנשי קהילה, ראשי עיר אשר הביעו תמיכה ואהדה לישראל, וכיבדנו קברים דוממים ומצבות של קברי אחים.

ביוון, המשלחת צעדה במצעד החיים והשתתפה בטקסי זיכרון בבתי העלמין לצד נוכחותה במעמד הכנסת ספר תורה חדש.

בתוניס הציגו עדויות חדשות ומרתקות אודות התרבות העשירה שאבדה, ודנו במציאות הקשה שהייתה נחלתה של יהדות תוניסיה בתקופת מלחמת העולם השנייה.

כנס אקדמי בנושא המאבק באנטישמיות, 'דברים שלא שמעתם', פולין

במהלך הכנס הצגנו מחקרי ידע חדשים בתחום האנטישמיות, השפעתם על אירועים שונים בעולם והיכולת להתמודד איתם. בכנס השתתפו נציגי קהילות מפולין, אוקראינה, אוסטרליה, גרמניה ועוד. בין האורחים היו עיתונאים ואנשי אקדמיה מהארץ ומחו"ל. במסגרת הכנס הציג הסופר ירוסלב קורסקי את ספרו החדש שעוסק ב'קונספירציית השתיקה' ומספר את סיפורו של בנו שמתייסר מהיסוד החסר בפאזל הגנאלוגי.

לא לשכנע את המשוכנעים

במסגרת הפעילות החינוכית של המחלקה בוצעו מספר תוכניות להעלאת המודעות לחשיבות המאבק באנטישמיות בקרב קהלים לא יהודים:

1. משלחת אנשי חינוך ממקסיקו -

המחלקה ארחה משלחת של מנהלי בתי ספר ומכשירי צוותים חינוכיים מרחבי מקסיקו (ביניהם גם בתי ספר קתולים). חברי המשלחת קיימו מסע בין גרמניה, פולין וישראל. הפרויקט התקיים בשיתוף פעולה עם אוניברסיטת הברייקה. במהלך המסע דנו עם המשלחת על האנטישמיות הגואה כיום באמריקה הלטינית וברחבי העולם, ואיך מעלים את המודעות למאבק באנטישמיות.

2. חילופי סטודנטים -

במסגרת משלחות לציון 50 שנים לרצח י"א הספורטאים. במסגרת שיתוף הפעולה בין מכללת וינגייט לאוניברסיטה הטכנית במינכן הגיעו לישראל לביקור 15 סטודנטים גרמנים להכיר את ישראל. הסטודנטים השתתפו בפתיחת משחקי המכביה. ביקור גומלין של הסטודנטים הישראליים במינכן כלל רכיבה על אופניים לזכרם של הנרצחים וכן השתתפות בטקס במעמד הקנצלר ונשיא המדינה.

3. משלחת של אנשי דת מגואטמלה וארגנטינה -

משלחת אוונגליסטים הגיעה לסייר ולהכיר את ישראל לראות "מיד ראשונה" את ישראל והקונפליקטים המיוחדים אותה.

4. משלחת תלמידים מרומניה -

במסגרת תחרות כתיבת החיבורים בנושא מאבק באנטישמיות והנצחת השואה, השתתפו כ-1000 תלמידים מכל רחבי רומניה בתחרות כתיבה. בטקס שנערך בבוקרשט, הענקנו תעודות ל-21 חיבורים מצטיינים, וציינו 1700 שנה ליהדות רומניה. לטקס הגיעו שר החינוך והתרבות של רומניה, שגרירים ודיפלומטים מאירופה. 21 התלמידים המצטיינים זכו להגיע בפעם הראשונה לסיור בישראל, שכלל סמינרים בנושאי אנטישמיות וחוסן קהילתי.

חתימה על הסכם שיתוף פעולה עם אוניברסיטת גאורגיה

מפגש עם בכירים מאוניברסיטת גאורגיה וחתימה על הסכם שיתוף פעולה במסגרתו ילמדו סטודנטים באוניברסיטה על אנטישמיות והמאבק באנטישמיות. במהלך המפגש דנו בחשיבות שמירת הקשר בין הקהילות בתפוצות לבין ישראל.

מחקר בנושא אנטישמיות, אוסטרליה

מחקר ראשון מסוגו באוסטרליה, אשר הקיף 33 אוניברסיטאות מרחבי היבשת ובחן את היקף וסוגי האנטישמיות השונים. המחקר התחקה אחר חוויותיהם ותחושותיהם של סטודנטים יהודים, והצליח לספק תמונת מצב בלתי מוכרת של האנטישמיות היומיומית, שאינה מדווחת.

הוועידה השנתית למאבק דה-לגיטימציה, ישראל

הוועידה השנתית הראשונה, להתמודדות עם אתגרי החרמות על מדינת ישראל והעלאת המודעות לנושא לקהל הישראלי, התקיימה במוזיאון 'אנו'. לוועידה הגיעו בכירים שעבודתם ועשייתם היום יומית נוגעת לנושא הדה-לגיטימציה, זאת בכדי שהמשתתפים יוכלו לשמוע מגוון דעות במהלך הוועידה. בין המשתתפים: פרופ' אלן דרשוביץ, השופט חנן מלצר, השופט עודד מודריק, אנשי אקדמיה, עיתונאים ועוד.

הפקת סרט בנושא אנטישמיות - "יום שישי הטוב"

"יום שישי הטוב" הינו סרט קצר המציג את תופעת האנטישמיות בעולם המודרני, ואת הסכנות הטמונות בה. הסרט צולם בספרד ודובר פולנית. הסרט הוצג במסגרת פעילות של המחלקה לסטודנטים ברחבי העולם.

בוטקאמפ אחדות ופיוס, ישראל

קיימנו סמינר של 4 ימים אשר עסק באחדות, חוסן קהילתי וצמצום הקיטוב החברתי בישראל. המיזם דן ב-2 פערים מרכזיים: היבט דתי והיבט לאומי. במסגרתו היזמים הצעירים שלקחו חלק בסמינר הציגו את המיזמים החברתיים שלהם, שעסקו באחדות ומנהיגות קהילתית.

סמינר 84 שנה ל"ליל הבדולח", ישראל

בבית העם בירושלים ציינו 84 שנים לליל הבדולח - במסגרת סמינר "נר דולק לזיכרון", בו השתתפו מאות תלמידי תיכון מרחבי הארץ. במהלך הסמינר קיימנו פאנל מורחב עם בני הנוער, שעסק בנושאי האנטישמיות, ליל הבדולח ומשפט אייכמן - הגורמים לאנטישמיות - השפעותיה ומה ניתן לעשות כיום.

חינוך ותרבות

מתוך ההבנה שספרים נשארים כעדות לקהילה, אנו תומכים ומעודדים הוצאת ספרים אשר יש להם זיקה לתוכניות ותוכן המחלקה. בין הספרים שתמכנו בהם במהלך השנה: היה הספר (A Brief and Visual History of Antisemitism) – AAA 'היסטוריה קצרה וחזותית של אנטישמיות'.

המחלקה השתתפה בהוצאת ספר זיכרון ל"א חללי מינכן אשר נכתב על ידי קרובי משפחתם. ספר נוסף נקרא 'הרשימה' והוא מרכז את אירועי האנטישמיות בשנים שחלפו וסוקר אותם. בנוסף, הוציאה המחלקה את הספר 'הן אנחנו' שמאגד סיפורים קצרים על נשים יהודיות - ציוניות שנכתב על ידי דן וקנין.

ספר נוסף שנכתב ע"י המחלקה הינו: 'הגול של סבא' - הספר מציג חוויה שיש בה ממד לאומי, המחבר את הזהות של הכאן ועכשיו להיסטוריה שעיצבה את זהותנו. המטרה הייתה לייצר ספר נגיש, מלא בצבע וחיות, העוסק בנושא האנטישמיות, ויחד עם זאת מצליח להעביר את המסרים האוניברסליים של קבלת כל אדם באשר הוא אדם, תוך כדי הדגשת הנזק העלול להיגרם מאנטישמיות ואי קבלת האחר.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

ניטור אנטישמית ברחבי העולם

המחלקה מבצעת בשוטף מעקב ואיסוף אחר חומרים אנטישמיים שעולים ברשתות החברתיות, בעיתונות הכתובה והמצולמת. המעקב מתבצע במספר שפות: עברית, אנגלית, ערבית, פרסית, רוסית ועוד. היקף האירועים האנטישמיים עלה מה-7 באוקטובר במאות עד אלפי אחוזים. אירועי האלימות וההשחתה עלו בהיקף של למעלה מ-500% וברשתות החברתיות נרשמה עליה של 1000% בשיח אנטישמי, שכולל קריאות לאלימות ושליחת זכות קיומה של מדינת ישראל. במסגרת פעילות זו מופקים דוחות שבועיים וחודשיים המרכזים את עיקרי האירועים האנטישמיים עבור חברי כנסת, משרדי ממשלה וקהילות בחו"ל.

הכנת קמפיין YOU ARE NEXT

פרסום קמפיינים שונים ברשתות החברתיות, ביניהם קמפיין חובק עולם, במסגרתו העברנו מסר לעולם החופשי "אתם הבאים בתור". הקמפיין יוצר עבור 20 ערים שונות והופץ גם הוא ברשתות.

פעילות לניטור ודיווח תכנים אנטישמיים ברשתות

התוכנית הבינלאומית פועלת לניטור ודיווח תכנים אנטישמיים במרחב המקוון, יחד עם התנועה למאבק באנטישמיות ברשת. במסגרת שיתוף הפעולה עם המחלקה התקיימו עשרות וובינרים עבור מאות משתתפים מכל רחבי העולם, דוברי עשרות שפות שונות. בסיום הסדנאות הופכים המשתתפים לפעילים, בעלי כלים אוניברסליים, שמאפשרים להם להיות אקטיביים ויצירתיים בהעלאת תכנים ברשתות החברתיות, למאבק באנטישמיות והעלאת המודעות בנושא. בכך הם מצטרפים לחזית הקרב הדיגיטלית.

נכון לדצמבר 2023, ישנם למעלה מ-3000 פעילים.

כבר בחודש הראשון של הלחימה, דווח על כ-34 אלף פוסטים אנטישמיים, בהתבסס על הגדרת IHRA, בתשע פלטפורמות שונות. התוכן מנוטר ב-8 שפות שונות, ביניהם אנגלית (47%), רוסית (27%), צרפתית (12%) וערבית (9.5%).

נאום פתיחה בכנס EJA, קרואטיה

בשל המלחמה לא טסה ראשת המחלקה לפתוח את הכנס, אך נשלח סרטון עם נאום המסביר את אירועי המלחמה והמצב בישראל. היות והכנס התקיים ב-11 באוקטובר הייתה זו הזדמנות שחבל לפספס. לכנס הגיעה משלחת של חברי פרלמנט ומנהיגים יהודים מרחבי אירופה, שגריר ישראל בקרואטיה ונשיאת קרואטיה לשעבר.

הסברה על אנטישמיות בלחימה - מה מותר להגיד ומה לא - הפקת חוברת שאלות ותשובות

הזירה המשפטית הבינלאומית הפכה לשדה קרב מרכזי עבור מדינת ישראל והעם היהודי. בין אם מדובר באיום של טרור, אנטישמיות מתגברת, BDS או ניסיון לעשות דה-לגיטימציה למדינה היהודית. עליית אירועי האנטישמיות משפיעה באופן דרמטי על חיי היום-יום של קהילות יהודיות בתפוצות. בשיתוף פעולה עם הפורום המשפטי הבינלאומי (ILF) נכתבו חוברות באנגלית ובספרדית אשר מרכזות תשובות לשאלות שעולות בשיח הבינלאומי. בין השאלות: מיהו חמאס? האם לישראל יש זכות להגנה עצמית על פי החוק הבינלאומי? האם פעולותיה של ישראל היו פרופורציונליות? האם ישראל יכולה לפגוע במטרות אזרחיות? האם מותר לישראל לנתק חשמל, דלק, מזון או מים לעזה? ועוד.

להלן לינק לחוברת: <https://www.wzo.org.il/department/haravotbarzel/faq/en>

בנוסף, הופצו 10 סרטונים באנגלית אשר באמצעותם מועברים מסרים מדויקים וחשובים העוסקים במספר נושאים הנוגעים למאבק באנטישמיות ובשאלות הנוגעות לחוקיות הלחימה. בין הסרטונים, סרטון מאויר שמסביר את אירועי הטבח, החטיפות והציאה למלחמת 'חרבות ברזל', ואילו אחרים שמים את הדגש על נושא החוקיות, ביניהם סרטונים על מהו הסטטוס החוקי של ישראל? מה אומר החוק לגבי השימוש של חמאס באזרחים כמגן אנושי ועוד. כל הסרטונים מונגשים בצורה ויזואלית נקייה ללא מראות קשים ומותאמים לגילאי 15 ומעלה. (להלן לינק לאחד הסרטונים: <https://www.facebook.com/watch/?v=639819934986017>)

הקמת מתחם הצ"ע באירועי מכבי פאן אמריקה, בואנוס איירס, ארגנטינה

בסוף דצמבר 23, תחילת ינואר 2024, במסגרת אירועי המכביה בארגנטינה, הקימה המחלקה מתחם שכלל פעילות העצמה חינוכית בנושא הקשר עם ישראל והעלאת המודעות למצב היום ולאירועי הטבח. במתחם לקחו חלק משלחות רבות ממספר רב של מדינות ביניהן: ארה"ב, קנדה, ברזיל, מקסיקו, צ'ילה, אורוגוואי, ארגנטינה, פנמה, צרפת, בריטניה, ישראל ועוד. במסגרת הפעילות הוקמו מספר עמדות, ביניהן עמדות הנוגעות לאירועי הטבח ב-7 באוקטובר, עמדת "זכור" עם שמות הנרצחים ותמונותיהם, שמות ותמונות החטופים, עמדת "נובה" אקטיבית, עמדת שליחת מכתבים לאנשי העוטף וחיילים, ועמדות נוספות.

הגל שלי - מייצרים גלים של תקווה, ישראל

שיתוף הפעולה עם "הגל שלי" (עמותה להעצמת בני נוער באמצעות גלישת גלים) החל בשנת 2022 ובמסגרתו ערכה המחלקה פעולות להעצמת אוכלוסיות של נערים ונערות בסיכון והחזרתם למסלולי הלימודים באמצעות גלישת גלים. לאחר אירועי ה-7 באוקטובר הפעילה המחלקה יחד עם העמותה פעילות אשר כללה תמיכה ב-6 קבוצות בגילאי 12-18, המגיעים מיישובי קו העימות, מועצת שער הנגב ומועצה אזורית אשכול וכן ניצולי מסיבת ה'נובה'. יחד הם גולשים ומקבלים תמיכה וסיוע ע"י המטפלים של העמותה.

ומשהו לפני שעוברים הלאה; אנו מציעים לכל מי שצריך וחוזה אנטישמיות או זקוק לתמיכה ו/או הדרכה, לפנות אלינו במייל שפתחנו במיוחד בעקבות העלייה החדה במקרי האנטישמיות ברחבי העולם.

care4u@wzo.org.il

המחלקה לתיקון עולם, למעורבות חברתית ולטיפוח המורשת הציונית

ראש המחלקה: דרור מורג | מנהל המחלקה: דור זביקלסקי

על המחלקה

המחלקה למעורבות חברתית ותיקון עולם פועלת לקידום ערכי ציונות, דמוקרטיה, שוויון וצדק חברתי, ברוח חברת המופת של הרצל: יזמות חברתית, שאיפה לצמצום פערים חברתיים, קירוב בין פריפריה למרכז וקידום הסובלנות בחברה הישראלית. אנו פועלים בקרב כל קבוצות האוכלוסייה בישראל, מתוך תפיסה עמוקה ששותפות אזרחית היא הבסיס לקיום מדינת ישראל והגשמת החזון הציוני. בנוסף, תחת המחלקה פועלים הארכיון הציוני המרכזי ומרכז הרצל. הארכיון נמצא בנקודת מפנה היסטורית, כאשר בימים אלו הוא עובר שיפוץ מקיף של תשתיותיו, מערכות האקלום ופתיחת מרכז מבקרים אשר יהפכו את הארכיון הציוני לארכיון המוביל בישראל.

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

מובילים בשלטון המקומי - בונים חברת מופת

בשנת 2022 התקיים המחזור הרביעי של "מובילים בשלטון המקומי - בונים חברת מופת" בשיתוף עם ארגון 'קולות! התוכנית הינה תוכנית ייעודית למובילים בשלטון המקומי, העוסקת באתגרים המרכזיים של מובילי השלטון המקומי בישראל, באמצעות לימוד בית מדרשי וסיור לימודי להכרת יהדות צפון אמריקה על זרמיה השונים.

בשנת 2023 נפתח המחזור השביעי של האקסלרטור בסימן ציונות מקיימת ומשבר האקלים.

מופת מאיץ (אקסלרטור) ליזמות חברתית על שם תמנע שוויקה ז"ל

תכנית ייחודית לעידוד מיזמים חברתיים הפועלים להגשמת חזונו של הרצל לחברת מופת, לקידום צדק חברתי ותיקון עולם בשנת 2022 נפתח המחזור השישי של האקסלרטור.

עצרת יום הזיכרון לשואה והגבורה בקיבוץ יד מרדכי

בשיתוף עם המחלקה לישראל ולהנצחת השואה בישראל ובתפוצות.

בשנת 2022 התקיימה העצרת בסימן מנהיגות בצמתי הכרעה. בשנת 2023 התקיימה העצרת בסימן 80 שנה למרד גטו ורשה.

יחידה לפעילות עם הקהילה הגאה

בשנים 2022 ו-2023 העמקנו את הקשר עם ארגוני הקהילה הגאה באמצעות שיתופי פעולה וקבלת פנים למשלחות בארץ.

בשנים 2022-2023, נפתחו גם שני מחזורים של 'מופת-תיקון עולם' אשר התקיימו בקהילות בתפוצות: בווינה, אוסטריה ומלבורן, אוסטרליה

איסוף תרומות ציוד חורף לנפגעי רעידת האדמה בטורקיה

רעידת האדמה שפקדה את טורקיה בחודש פברואר 2023 גבתה את חייהם של עשרות אלפי אנשים והפכה מיליוני תושבים לפליטים מחוסרי בית במזג אוויר חורפי וקשה. בעקבות האירוע יצאה המחלקה יחד עם ארגון שינוע חברתי למבצע איסוף ציוד חורף לנפגעים.

תערוכת "לעמוד על משמרה"

בשנת 2023 קיימנו תערוכה מאוספי הארכיון הציוני לכבוד 110 שנים לשומר הצעיר.

יירוק מרכז הרצל

הפיכתו של מרכז הרצל למרכז מקיים. מעבר לשימוש בלעדי ברב פעמי, מחזור, ומתקן קומפוסט.

לוח זיכרון בביתו של ד"ר בנימין זאב הרצל

בשנת 2023 הונח לוח זיכרון לכבוד ד"ר בנימין זאב הרצל בבית בו התגורר בתקופת הקונגרס הציוני הראשון (-1896 1898) ברחוב ברג-גאסה 6 בוינה.

יום האזכרה של בנימין זאב הרצל

בשנת 2022 צוין יום האזכרה במרכז הרצל באמצעות ההצגה 'הגטו החדש' מחזה פרי עטו של הרצל.

יום הולדתו של בנימין זאב הרצל

יום הולדתו ה-163 של בנימין זאב הרצל צוין עם חברת 'המשקם' שמעסיקה כ-2,700 עובדים עם מוגבלות, מתוכם כ-300 אזרחים ותיקים.

השתתפות בוועידה השנתית של J Street

הוועידה עוסקת בשימור הקשר בין יהודי ארה"ב לישראל והתמיכה במדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית בשנת 2022 הגיעה המחלקה כדי להגביר את שיתוף הפעולה בין ההסתדרות הציונית העולמית ומחלקותיה השונות, לבין J Street והקהילות היהודיות והארגונים השותפים בוועידה.

כנס הרצל, ציונות ואזרחי ישראל הערבים במרכז הרצל הכנס התקיים בסוף שנת 2021 במרכז הרצל הפועל תחת המחלקה.

מאיץ ליחזמות שיתופיות (קואופרטיבים)

תוכנית לעידוד יוזמות שיתופיות חדשות והרחבה של יוזמות שיתופיות פעילות באמצעות היכרות מעמיקה עם תחום היזמות השיתופית בישראל ובעולם. הכשרה מתקדמת לניהול עסקי ושיתוף פעולה עם דמויות בעלות השפעה בכלכלה הישראלית.

קורס מנהיגות לנוער מהקהילה האתיופית

בשנת 2023 נפתחה השנה השביעית לקורס המנהיגות לנוער מהקהילה האתיופית, בשיתוף עם עמותת נחשונים, אשר מתקיים בשכונת ג'סי כהן בחולון ובשכונת העתיקות באשקלון - שתי קבוצות בכל עיר.

תכנית מנהיגות בערים מעורבות - רמלה

בשנים 2022 ו-2023 התקיימה תכנית המנהיגות המשותפת ליהודים וערבים בעיר רמלה.

יום סיור במרכז הרצל לעמותת חברים בטבע

ב-2023 קיימנו סיור לקבוצת החקלאים, יוצאי הקהילה האתיופית בעמותת 'חברים בטבע', באתר ההנצחה לזכר יהודי אתיופיה בהר הרצל, וכן סיור והדרכה בשפה האמהרית במוזיאון הרצל.

יום סיור במרכז הרצל לחניכי מדרשת מים בبرنامج مياه

ב-2022 קיימנו סיור לחניכי המדרשה, שאותה מפעילה המחלקה למעורבות חברתית בשותפות עם מרכז מעשה ועמותת מי"מ.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

משלחת "מובילות בחברה הישראלית - בונות חברת מופת"

התוכנית "מובילות עתיד משותף - בונות חברת מופת" הוקמה כמענה לאיומים ההולכים וגדלים על שוויון מגדרי הן בישראל והן בארה"ב, במטרה להפגיש נשים מנהיגות מישראל עם עמיתותיהן מהקהילה היהודית המקומית, כדי לבסס שותפויות וקשרים לקידום שוויון מגדרי בשני המרכזים הגדולים של העם היהודי. לנכח זוועות המלחמה הנוכחית, התחדד הצורך לספר את הסיפור הישראלי והציוני דרך הנרטיב הנשי. מתוך הכרה בהזדמנות זו, יצאה משלחת של 14 נשים מובילות לניו יורק. הנשים נפגשו עם נבחרות ציבור בכירות, פילנתרופיות וראשות ארגוני נשים יהודיות יחד הן דנו בתפקידה של מנהיגות נשית בעיצוב דמותה של מדינת ישראל, וקידום עתיד טוב יותר לנשים, בפרט ביום שאחרי המלחמה.

מוקד ההסתדרות הציונית העולמית

המוקד פועל במרכז הרצל ומרכז צרכים ופניות הן של קהילות ופרטים שנאלצו לעזוב את בתיהם וזקוקים למענה מוסדי בציוד והן פניות וצרכים מוסדיים של יחידות צה"ל. מאז הקמתו פעל המוקד לתת מענה לכל אותם צרכים ופניות שעלו מהשטח, כולל פניות של יחידים. לקחנו על עצמנו לסייע לארגונים בחו"ל לשנע ולשחרר מהמכס את התרומות שהם שולחים ארצה, ולרכוש ציוד רלוונטי כמו סורקי אולטרסאונד ניידים לרופאים בשדה הקרב, מזרונים, צייני לייזר, נעלים ועוד.

ימי התנדבות וסיוע לחקלאים

במסגרת הסיוע לחקלאים קיימנו יום עבודה במטעי קיבוץ נתיב הל"ה בו השתתפו עובדים מכל מחלקות הארגון.

מיזם המקלחות הניידות

פרויקט משותף למחלקה לישראל והנצחת השואה והמחלקה למעורבות חברתית ותיקון עולם; ניווד מקלחות לחיילים בשטחי כינוס וברצועת עזה.

המחלקה למפעלים ציוניים

ראש המחלקה: סילביו חוסקוביץ | מנהלת המחלקה: הילה דרנלר

על המחלקה

הקמתה של מדינת ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי הביאה פתרון לצורך בבית לאומי לעם היהודי. למרות שסוגיה זו נפתרה, אנחנו, כעם, נמצאים בחיפוש מתמיד אחר תשובות לסוגיות עקרוניות של הזהות ודמותה של מדינת ישראל. כיצד נחזק את הזהות היהודית? כיצד נחזק בקרב בני ובנות הדור הצעיר את תחושת השייכות לעם היהודי? שאלות אלו נמצאות על סדר יומה של המחלקה ומכתיבות את חזונה: הבטחת עתידו וייחודו של העם היהודי על ידי קידום וחזוקת הזהות היהודית והקשר לישראל ברוח מגילת העצמאות ותוכנית ירושלים. דרך משמעותית ליצור שינוי חברתי היא רתימת מסה קריטית של יהודים מכאן ומשם למפעל משותף. המפעל הציוני הגדול של בניית מדינת ישראל הביא פרי מוצלח בדמות הקמת המדינה, כך שאנו עוסקים במחלקה בסוגיית הציונות בדור הבא, קרי בניית חברת מופת בישראל ובעולם היהודי בכלל. 'היחידה ליהדות הומניסטית' שקמה כזרוע של המחלקה, מתוקף החלטת הקונגרס הציוני האחרון, פועלת למתן בית ומענה יהודי-ציוני לקהילות וליחידים יהודים, הרואים בזהותם היהודית רעיון ערכי, מסורת, זיכרון, מנהג ומשפחה, בעולם ובישראל. מתוך הכרה בעובדה שיש יהודים בעולם במקומות בהם התשתית הקהילתית פחות איתנה, מתוך הבנה כי הקשר לישראל מסייע בעיצוב זהותי יהודי משמעותי לעתיד החברה בישראל, המחלקה פועלת בין היתר להדק ולהגביר אפשרויות למפגש, לעשייה משותפת, לפיתוח תכנים ולעידוד בנייה קהילתית. המחלקה פועלת עם שותפים מקומיים ובינלאומיים וביניהם: מחלקות הצ"ע, הסוכנות היהודית, פדרציות, משרד החינוך, משרד התפוצות, יוניטד, מוזאיק, ג'וינט, OSA, JCCA, ECJC, אמ"ה, CONIB, בי"ה, המדרשה באורנים, מכון שיטים ועוד.

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

עין לציון

הוועד למנהיגות ציונית בקהילות יהודיות קטנות ובינונית באמריקה הלטינית, בו חברים מנהיגים מרכזיים מכל קהילה וממסגרות חינוכיות ותרבותיות שונות. לאורך השנים, המחלקה שומרת על קשר רציף עם אותם מנהיגים ומהווה את החיבור הישיר והמייד ליהודים בישראל, לקבלת מידע ותכנים חינוכיים ותרבותיים.

הכנס השנתי למנהיגות חינוכית בארגנטינה

הכנס לחינוך יהודי עבור מחנכים מבתי ספר יהודיים התקיים בפעם החמישית ביולי 2023 (ובפעם הרביעית ב-2022). למעלה מ-1,700 אנשי חינוך השתתפו ב-70 סדנאות והרצאות תחת הנושא לאותה שנה "הוראה עוצמתית, למידה בלתי נשכחת".

כנס ביחד ברזיל -

הכנס השנתי לחינוך ומנהיגות ברזיל

לראשונה באוגוסט 2023 התקיים הכנס השנתי לחינוך ומנהיגות בסאו פאולו, בדומה לכנס שהתקיים בקנקון שנה לפני כן. למעלה מ-100 משתתפים הגיעו מרחבי ברזיל ואמריקה הלטינית, לייצר ביחד הזדמנויות לשיתוף פעולה למען עתיד החינוך היהודי והקהילות היהודיות.

כנס ביחד בקנקון

ב-2022 התקיים בקנקון, מקסיקו, כנס שכלל 4 מסלולים: שניים מהם למנהיגי קהילות ומנהיגים חינוכיים מ-17 מדינות באמל"ט שחתמו גם על "הצהרת קנקון" לחיזוק הקשר בין הקהילות וישראל. מסלול למנהיגות צעירה של תנועת לזוס, ומסלול של קצב לטינו - ישראל שהתקיים גם ב-2023 עם 150 מובילי קהילות ומורים לריקודי עם מכל העולם ביחד עם מורים מישראל. מסלול זה היווה הזדמנות לחוות את הקשר עם ישראל ולחזק אותו באמצעות מחול.

כנס מנהיגות מקסיקו בקנקון

ביזמת המחלקה הוקמה רשת של מנהיגים ויזמים יהודיים. בכנס ב-2023 השתתפו עשרות יזמים יהודיים מ-12 מדינות מאמל"ט, איטליה, ספרד וארה"ב. יזמים אלה אינם חלק מהממסד היהודי הרשמי. בכנס הם עסקו בפיתוח יוזמות חברתיות וחינוכיות לטובת עתיד משותף של העם היהודי ויצרו נטוורקינג ביניהם.

תכנית "זרעי קיץ"

בית מדרש למשוררי צבא בנושא ציונות ויהדות. תכנית בת כחמישה שבועות במדרשה באורנים, המיועדת לבני 20-35, במטרה להפגיש מחדש צעירים וסטודנטים עם תכני ליבה בזהות היהודית ממקום של תרבות והומניזם, וכן מהות הקשר לעולם היהודי.

כנס מנהלי אמריקה לטינית בארגנטינה

במרץ 2023 ביזמת המחלקה, הוקם פורום של למעלה מ-20 מנהיגי בתי ספר יהודיים מ-7 מדינות באמל"ט במטרה לדבר בקול אחד וליצור חזון משותף. המוטו של ה-Jewish Education Leaders Vision Forum הוא "החינוך הוא הכלי שלנו, חידוש היהדות והרלוונטיות זה הגורל שלנו".

תיקוני ליל שבועות

מדי שנה המחלקה מקיימת תיקוני ליל שבועות ברחבי הארץ. לכל אירוע מגיעים מאות משתתפים ומקיימים לימוד ארוך ומשמעותי בעזרת דוברים, מרצים ומורים, בנושא מגילת רות, תיקון החברה, תיקון עצמי ושאלות דחופות שעל סדר היום.

תכנית עמדה

בית מדרש ציוני יהודי להכשרת מדריכים במכינות קדם צבאיות. הכשרה חינוכית רעיונית ביחד עם קבלת כלים חינוכיים ופדגוגיים.

טיולים עם עולים

המיזם נוצר מתוך מטרה להפיג את הבדידות ולחבר בין צעירים ישראלים ועולים חדשים בקבוצות גיל שונות. במסגרתו התקיימו 5 סיורים ומפגשים ברחבי ישראל כולל הכנרת, הר הרצל וסיור גרפיטי בתל אביב.

היחידה ליהדות הומניסטית

מחקר

במהלך 2022 ביצענו לראשונה בעולם היהודי מחקר איכותני כדי לגלות מיהם ומהם דפוסי הפעילות של צעירים יהודים הרואים עצמם שייכים למחנה הנקרא "יהודים הומניסטים". המחקר, שבוצע על ידי מכון רוסוב, בדק מעל 120 צעירים במעל 20 קהילות יהודיות בכל רחבי העולם היהודי. בין יתר הממצאים נמצא כי בקרב רבים שמגדירים עצמם שייכים, קיימת פעילות שכבר נעשית באופן ספורדי, ויש צמא גדול לעוד עשייה, וכן יש מורכבות גדולה מאוד בקשר לישראל.

אתר החגים

כמו בשנים קודמות, המשכנו לפתח תכנים, לתרגם ולהוסיף פיצרים טכנולוגיים באתר החגים. באתר משתמשים מאות אלפי גולשים מדי שנה. הוא מתורגם מעברית לאנגלית ולספרדית, ויש בו מגוון חומרים למחנכים, לציבור הרחב ולתלמידים, על החגים ומעגל השנה העברי.

המדרשה

בהמשך לתוכנית לאפשר לצעירים ישראלים ללמוד במסלול "ישיבה" בשילוב הצבא, יצאנו לדרך יחד עם "בינה" למהלך רב שנתי, במסגרתו קבוצה של כ-20 צעירים עוברת מסלול רב שנתי של שירות משמעותי לצד לימודי עומק של יהדות כתרבות.

בתי מדרש בפאלו אלטו ובודפשט

מתוך רצון להגיע אל קהלים יהודים בעולם, הקמנו בתים בשתי בירות חשובות של פעילות יהדות כתרבות בעולם היהודי. הבתים מהווים מוקד לעשייה סביב מעגל החיים ולוח השנה העברי בתפוצות עם זיקה לישראל.

מדריכי חגים

בכל שנה אנו פועלים בעזרת ארגונים ושותפים שונים בקהילות יהודיות בעולם, כדי להביא חגים ברוח ישראל ויהדות כתרבות, באמצעות ישראלים צעירים. אנו פועלים כדי להגיע אל קהלים מגוונים ולהביא חגיגה עברית לתפוצות. בשנת 2022 לבדה יצאו מטעמנו כ-90 הדרכות לכ-30 קהילות ולמעלה מ-11,000 משתתפים. סביב יום העצמאות 2023 (ישראל 75) הגענו לכ-30 הדרכות בכל רחבי העולם, מברזיל ועד קופנהגן, מוויניפג, קנדה ועד קייפטאון, דרוא"פ.

בינוי קהילתי

הקמנו 3 קהילות צעירות ברחבי העולם, לצעירים בגילאי 25-45, שיעסקו בפיתוח יהדות כתרבות בקהילתן. הצעירים עברו מסלול אבחון, הכשרה והכנה וכן השתתפו בכנסים הרצאות ושיתוף ידע עם מקביליהם בכל העולם.

העברת יחידות תוכן באירופה וארה"ב

במסגרת שת"פ עם ארגון מושה'ס האוס שלחנו שני מרצים לשני אירועי שיא בארה"ב ובאירופה (בלגרד). קיימנו מספר הרצאות סביב מגילת העצמאות, ההיסטוריה שלה והעתיד, למאות משתתפים בפורומים שונים.

מה דרוש לרוח

במהלך 2022 גייסנו לישראל קבוצה איכותית של אנשי רוח וחינוך למסע מיוחד בישראל סביב יהדות כתרבות ומערכות עירוניות וקהילתיות מעוררות השראה. בין היתר סיירנו בת"א, ירושלים וחיפה, וראינו גוונים שונים של החברה הישראלית.

תכני חגים

פיתחנו ערכות מותאמות תרבותית לדוברי אנגלית לפסח ולחנוכה. בפסח ההגדה הייחודית לוותה במוצרים דיגיטליים והותאמה להדפסה ביתית, עם דגש על מי שחוגג בחוג המשפחה, והופצה ללמעלה מ-33 אלף בתי אב. בחנוכה 2022 פיתחנו ערכה עם סדרה של מוצרים דיגיטליים משלימים. בחג האחרון בעקבות המלחמה פיתחנו סדרת ברכות ייחודית ברוח התקופה.

כנס אנשי רוח וחינוך במינכן

התקיים ביוני 2022 לאנשי חינוך ורוח בקהילות יהודיות באירופה. המשתתפים התכנסו לדבר על יהדות כתרבות בעשייה ובחינוך לישראל, וציינו את שנת ה-50 לזכר רצח הספורטאים ב-1972 באולימפיאדה.

ארכיון שפילברג

המשך התמיכה והפעלה של ארכיב הסרטים הציוני ע"ש שפילברג באוניברסיטה העברית בירושלים.

חידון התנ"ך הבינלאומי למבוגרים

המחלקה בשיתוף משרד החינוך קיימה את השלבים המקדימים של חידון התנ"ך הבינלאומי למבוגרים בתפוצות, והפיקה ושיווקה שלושה גמרים מקומיים. הגמר בארגנטינה התקיים בספטמבר 2023. הגמרים בניו יורק ובפריז והגמר בישראל נדחו לשנה הבאה בעקבות המלחמה.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת חרבות ברזל

שדרן הכדורגל הארגנטינאי, הרנן פלר בביקור בישראל

מאז ה-7 באוקטובר, שדרן הכדורגל הארגנטינאי, הרנן פלר, החל כל שידור של משחקי הכדורגל אותם שידר בבקשה לשחרר את דודתו אופליה שנחטפה על ידי מחבלי חמאס. עד היום ממשיך הרנן להזכיר ולדרוש את שיחרורם של כל החטופים שעדיין שם. שידורים אלו הפכו ויראליים והגיעו לכל חלקי העולם. המחלקה הביאה את הרנן לישראל לביקור שכלל מפגשים רבים ואירועים ציבוריים, והפגישה המרגשת מכולם עם דודתו אופליה רויטמן, ששחררה לאחר 53 בשבי חמאס.

גיבורי וגיבורות האור

19 גיבורי וגיבורות האור, ניצולים מה-7.10 מעוטף עזה וממסיבת הנובה, יצאו במהלך חנוכה לקהילות יהודיות בארצות הברית, אירופה ואמריקה הלטינית, ושיתפו את שחונם בדרך זו, נתנו פנים, שם וזהות לאסון, ובאמצעות המפגש יצקו נדבך נוסף לקשר בין ישראל לקהילות בעולם, והגדילו את התמיכה ההדדית של העם היהודי כולו. סה"כ התקיימו מעל 100 אירועים אליהם הגיעו מעל 15,000 איש ואישה!

Faces of October 7th

המחלקה תומכת במיזם Faces of October 7th ובמסגרתו ניצולים מפסטיבל הנובה ומהקיבוצים מגיעים לקהילות יהודיות, ארגונים ובעיקר לקמפוסים בצפון אמריקה, לספר את מה שחוו באותה שבת שחורה. עד כה יותר מ-20 אנשים יצאו למסע החשוב הזה וביקרו בקהילות, מוסדות ואוניברסיטאות.

פק"ל רוח למפקד/ת

יחד עם "יהב - מחנכים לציונות", יצא פק"ל רוח למפקד ולמפקדת אסופת כתבים של בן גוריון, ברל כצנלסון, חנה סנש ועוד, במטרה לתת רוח והשראה לחיילות ולחיילים, למפקדות ולמפקדים. הפק"ל זכה לשיתופים רבים וממשיך להיות מופץ בשטח.

וובינרים עבור הקהילות היהודיות ברחבי העולם

קיימנו מספר וובינרים בנושאים שונים כולל הסבר על המתרחש עם דובר צה"ל לשעבר בספרדית, עם משפחות שיקיריהם נחטפו, נציגי ארגונים התנדבותיים אזרחיים, עיתונאים, שיחות חוסן ועוד.

משלחת סולידריות של מנהיגי הקהילה היהודית בארגנטינה

מנהיגים נציגי הקהילות היהודיות הגדולות והמרכזיות בארגנטינה הגיעו להביע סולידריות עם החברה הישראלית בזמנים קשים אלו. במהלך הביקור נפגשו עם אנשי ציבור בכירים ומנהיגים ישראלים, ביקרו בקיבוצים ונחשפו לאירועים הקשים וההרס. המנהיגים התחייבו לפעול למען השבת כל החטופים הביתה, והשארת הנושא על סדר היום של הממשל הארגנטינאי.

משלחת סולידריות של מנהלי בתי ספר מאמריקה לטינית

למעלה מ-20 מנהלי בתי ספר יהודיים מה-Jewish Education Leaders Vision Forum הגיעו להביע את תמיכתם בישראל וללמוד על שהתרחש כאן ובעיקר להעביר זאת הלאה לקהילות ולבתי הספר מהם הגיעו. הם נפגשו עם משפחות חטופים, משפחות מפונים ביקרו בקיבוץ כפר עזה, נפגשו עם נשיא מדינת ישראל, דובר משרד החוץ, אנשי ציבור נוספים וכן קולגות ואנשי חינוך.

ילקוט אבלות

ילקוט "עכשיו זמן שבור" מבית מכון שיטים הוא ניסיון ראשון לסייע בליווי רוחני, מנקודת מבט הומניסטית יהודית, לאלה שאיבדו את היקר להם מכל ולעיתים זקוקים לעוד מקורות לקריאה, להדרכה ולליווי ברגעי משבר.

24 שעות של זיכרון והוקרה

במלאות שלושים לטבח של ה-7 באוקטובר קיימנו אירוע זיכרון ייחודי ששודר ביוטיוב במשך 24 שעות. במסגרת זו הוקרנו שמות ותמונות הנרצחים והחללים לצד קטעי מוזיקה ואמנות, והקראת קטעי שירה. את השידור ניתן למצוא בערוץ היוטיוב שלנו.

מפגשים עם נוער בגובה העיניים

בעקבות המצב מתנדבים צעירים של המחלקה קיימו שיחות בגובה העיניים עם בני נוער באופן מקוון ובהמשך אף פיתחה המחלקה תוכן לסמינר עבור צעירים שהתקיים בגרמניה ועסק בזהות יהודית ובקשר לישראל.

קריאה ל-UNICEF לשחרור את כל הילדים החטופים ביום הילד הבינלאומי

לקראת יום הילד הבינלאומי שהתקיים ב-20.11 קראנו לפעול במיידית לשחרור כל הילדים הישראליים החטופים בעזה, ביחד עם מנהלות ומנהלי בתי ספר, נשות ואנשי חינוך אשר פנו ל-UNICEF ודרשו כי יפעלו לשחרורם.

לקראת שבת

מתוך רצון להיות ביחד ולהקל מעט, קיימנו קבלות שבת למפונים מהדרום ומהצפון במלונות בהם נמצאו, וגם בזום יחד עם אחינו ואחיותינו מעבר לים, בשיתוף עם בינה ובית תפילה ישראלי.

המחלקה לנוער חלוץ ודור המשך

ראש המחלקה: סרג'יו אדלשטיין | מנהל המחלקה: אריאל גולדגבינט

על המחלקה

המחלקה לנוער חלוץ ודור המשך באה לתת ביטוי מוחשי וערכי למטרות התנועה הציונית, ולהוות גורם משמעותי להקניית ערכים לדור הצעיר בתפוצות. ערכים אשר גובשו על ידי הרצל לפני מעל 125 שנה וממשיכים להיות מרכזיים בגיבוש הזהות היהודית גם בדורנו. זאת על יסוד מטרות הציונות אשר ממשיכות להוביל אותנו:

- קיום מדינת ישראל כבית לאומי לעם היהודי
 - ישראל תהיה מקום שכל יהודי יכול לבחור לחיות בו את יהדותו כנורמה
 - ישראל תהיה מדינה יהודית ודמוקרטית, ערכית על בסיס מורשתנו
 - ישראל תהיה מדינה התורמת להתפתחות האנושות ולרווחתה
- כפי שנאמר - "על שלושה דברים העולם עומד: צדק, אמת ושלוש".

מטרות אופרטיביות

1. להעמיק את הזהות של הדור הצעיר עם ערכי הציונות כחלק אינטגרלי מזהותו האישית, באמצעות קידום מסגרות של חינוך בלתי פורמלי המשמשות את תנועות הנוער הציוניות העולמיות, התנועות המגשימות וארגונים אשר פועלים עם קהל הסטודנטים ברחבי העולם.
2. לפתח, להכשיר ולגבש מנהיגות צעירה בעמנו, בדגש על השכבות הבוגרות של תנועות הנוער הציוניות העולמיות וחברי התנועות המגשימות. מנהיגות שבליבה ערכי הציונות והיותה של מדינת ישראל יהודית - ודמוקרטית.
3. להעצים, למקד, לחזק, למנף ולהאיץ, את העשייה החינוכית של תנועות הנוער הציוניות העולמיות.

יעדי המחלקה

1. איגוד והובלה של פרויקטים ותהליכים חינוכיים ארוכי טווח בקרב אוכלוסיות היעד.
2. עידוד וקידום שיתוף פעולה בין תנועות הנוער בהתאם לצרכיהן כפי שעולים מהשטח בכל קהילה וקהילה.
3. יצירה וגיבוש של רשת מנהיגים צעירים ציונים מחויבים לישראל, הציונות והקהילות היהודיות ברחבי העולם.
4. קידום מקצועיות, חדשנות ויצירתיות חינוכית ציונית בתפוצות.
5. מיצוב המחלקה כמרכז העשייה של הצ"ע לצעירים בהווה ובעתיד, וביסוסה כציר המרכזי המקשר בין התנועות למוסדות הלאומיים.

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

WAY - מועצת תנועות הנוער העולמיות

יזמה שמטרתה ליצור רשת עולמית של מועצות ציוניות צעירות. המשתתפים הם ראשי מועצות קיימות וחלק מהם מדריכים בתנועות שלהם, ולכולם מטרה לאחד כוחות, כדי ליצור משהו חדש ומשמעותי עבור תנועות הנוער העולמיות - יחד. בשנתיים האחרונות התקיימו מספר סמינרים ברחבי התפוצות: כנסי WAY, ארגנטינה, מקסיקו, קוסטה ריקה ובודפשט. כמו כן, התקיימו פעילויות של המועצות בדרום אפריקה, אוסטרליה, צ'ילה, ארגנטינה, אורוגוואי, מקסיקו ועוד. חשוב לציין שהשנה בפעם הראשונה חידשנו את הפעילות עם המועצה בארה"ב במסגרת הכנס של Z3. המחלקה מלווה את תכנית העבודה השנתית של כל המועצות, הן חינוכית והן ארגונית/ תקציבית.

Liderazgo en Acción
ASOCIACIÓN DE COORDINACIÓN
Escuelas Regionales de Coordinación Juveniles

האקדמיה למנהיגות ציונית

תכנית "האקדמיה למנהיגות ציונית" - ZLA - הינה יוזמה של 'המחלקה לנוער חלוץ ודור המשך' בהסתדרות הציונית העולמית יחד עם החטיבה לגיוס משאבים בקק"ל. היא נולדה במחשבה להבטיח את ההמשכיות של מנהיגות ציונית עתידית, מתוך הכרה בחשיבותה, ולפתח את דור העתיד של התורמים למפעל הציוני ברחבי העולם.

מטרת התוכנית - יצירת קבוצה נבחרת ומלוכדת של דור מנהיגים חדש מקהילות יהודיות שונות ברחבי העולם, המחויב לצרכי העם היהודי ולצרכי מדינת ישראל. מנהיגים שיפעלו לחיזוק קשרים בין הקהילות לבין עצמן, ובין הקהילות לבין המוסדות הלאומיים בישראל בכלל.

מסגרת התוכנית - תוכנית בת כעשרה חודשים. מחזור חדש מדי שנה. מפגשי Zoom אחת לשבועיים ושני כנסים פיזיים. אחד - כנס אמצע ביעד כלשהו בעולם והשני - כנס סיום בישראל.

בוגרי כל מחזור מצטרפים עם סיום התוכנית לרשת הבוגרים של התוכניות הקודמות וממשיכים לפעול למען קהילותיהם ולמען מדינת ישראל.

המחזור הראשון של ה"אקדמיה למנהיגות ציונית" נפתח בנובמבר 2021 והסתיים בספטמבר 2022. המחזור כלל 40 משתתפים בני 25-40 מכ-30 מדינות.

המחזור השני של תוכנית "האקדמיה למנהיגות ציונית" נפתח ב-4/12/22, והיה אמור להסתיים בנובמבר 2023, אולם עקב המלחמה כנס הסיום נדחה לסוף פברואר 2024. במחזור ב' 35 משתתפים בני 25-35 מכ-30 מדינות.

המחזור השלישי - בחודש יולי 2023. נפתח תהליך הרישום למחזור השלישי של התוכנית שעתידה להיפתח ב-7/1/24.

הכנס העולמי לחינוך בלתי פורמלי ומנהיגות ציונית צעירה

רציונל - הפקת כנס שנתי עיוני חדשני וחוויתי, הממקד כל שנה נושא מרכזי שנמצא על סדר היום של אוכלוסיית הצעירים היהודים, על פי צרכים ותחומי עניין שלהם. כל שנה הכנס דן ומתמקד באתגרים שונים הניצבים בפני החינוך הבלתי פורמלי ברחבי העולם. אתגרים שמתעצמים בפרספקטיבה המיוחדת של עמנו, כעם המפוזר בתפוצות בקהילות שונות ומגוונות. סוגיות רבות ומורכבות מצריכות מחשבה, דיון ושיח מעמיק, בעיקר עם מנהיגי העתיד, הצעירים בתנועות הנוער העולמיות והציוניות. אנו סבורים כי הדרך להתמודדות מוצלחת עם אתגרים רבים אלה, הינה בשיח פתוח וכן שכולל את מגוון הדעות של המעורבים והעוסקים בציונות, מנהיגות, יהדות וישראל. השיח יעשה באמצעות סדנאות הרצאות, שולחנות עגולים, דיונים ובעיקר למידה משותפת, על מה שמייחד אותנו ומה מאחד בינו.

מטרות - מטרת הכנס העולמי לחינוך בלתי פורמלי עם תנועות הנוער הציוניות העולמיות בפרט ועם הארגונים העוסקים בנוער בכלל, הינה לחבר, לטפח, להכשיר ולהעשיר את דור העתיד. נעשה זאת בשיח פתוח, חשיבה והכשרה של הצעירים בתפוצות ובישראל, כדי לנסות ולהבטיח את המשך מחויבותן של המסגרות, התנועות, והקהילות בעולם, לציונות, לזהות היהודית ולחזוקה של מדינת ישראל כבית לאומי לכל יהודי בעולם.

אנחנו נפעל לקדם מטרה זו באמצעות כנס הממקד כל שנה נושא מרכזי שעל סדר היום של אוכלוסיית הצעירים היהודים ברחבי העולם.

אוכלוסיית יעד - אוכלוסיית היעד של הכנס הינה צעירים בוגרי תוכניות ותנועות ציוניות וחינוכיות, משתתפי מכינות קדם צבאיות, מחנכי המועצה הציונית, מחנכים במסגרות בלתי פורמליות, בית ספריות ומנהיגים צעירים בפדרציות הציוניות הצעירות לצד משתתפים רבים מרחבי העולם. בכוננתנו להגיע לכ-1000 משתתפים מישראל, צפון אמריקה, אמריקה הלטינית, אירופה, אוסטרליה ודרום אפריקה ובראשם ראשי WAY- Worldwide Assembly of Youth Councils.

באוקטובר 2021 התקיים הכנס הראשון והתמקד בנושא Building a Zionist Future together, באוקטובר 2022 התקיים הכנס השני והתמקד בנושא "מחזון למעשה" ובאפריל 2023, התקיים הכנס השלישי במסגרת הקונגרס העולמי בנושא:

Jewish and Democratic Israel 75th Anniversary

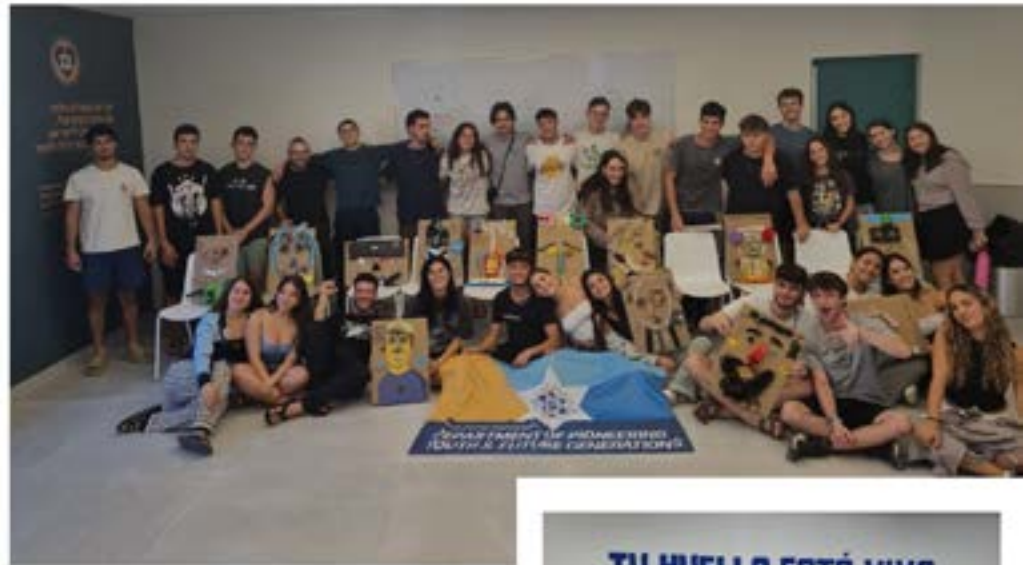

המחלקה במשימות ייעודיות וייחודיות לנוכח האתגרים

מלחמה באוקראינה

המחלקה בשיתוף תנועות הנוער העולמיות הוציאה משלחות חינוכיות למדינות הגובלות עם אוקראינה וקיימה פעילויות בשטח לפליטי המלחמה.

מגוון התוכניות שמלוות את הפעילות התהליכית שבחזון המחלקה: "סמינרי מנהיגות צעירה אוסטרליה" בישראל, "ליבה ציונית", "נקודת ציון", "קשר" ומחקר בינלאומי על חינוך בלתי פורמלי במסגרת תנועות הנוער הציוניות העולמיות.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

- חברי האקדמיה למנהיגות ציונית מעורבים במיצגים לשחרור החטופים, הפגנות תמיכה בישראל, גיוס תרומות למען יוזמות שונות בישראל, תורמים למאמצי ההסברה ברשתות החברתיות בקהילותיהם ובעולם, מתראיינים לערוצי חדשות מקומיים ובינלאומיים, כותבים מאמרים הזוכים לחשיפה רבה וכן, מסייעים בכתיבת מערכי פעולה הקשורים למלחמה עבור מדריכי תנועות הנוער.
- הפקת סרט בהשתתפות תנועות הנוער והתנועות המגשימות בעולם, בקריאה לשחרור החטופים.
- סיוע בהליכים החינוכיים והצרכים הארגוניים של התנועות שבגריהם נמצאים בישראל במגוון תוכניות חינוכיות בכלל ובמכון למדריכי חו"ל בפרט.
- האמן חנוך פיבן ארגן פעילויות יצירה מיוחדות למפונים, הן באילת והן בים המלח. הכוונה בהתאם לדרישה מהשטח, לתמוך בפעילותו באזורים אחרים בישראל. כמו כן, ביקשנו מפיבן לערוך פעילות שתאפשר ביטוי רגשי באמצעות אומנותו, עבור המכון למדריכי חו"ל.
- המחלקה עובדת על כתיבת מתודות למערכי פעילות לכלל המדריכים של התנועות בתפוצות, בכדי שידעו כיצד להשתמש בחומרים הרבים שעולים ברשת, מותאם לגילאים השונים של חניכיהם.
- הצוות המצומצם של המחלקה התארגן מחדש כדי לתת מענה לכל הצרכים העכשוויים ובעיקר ליווי המועצות, ביוזמות או צרכים מקומיים או אזוריים.
- הסברה רחבה ברשתות טלוויזיה ועיתונות כתובה (בכל השפות והאזורים) - בקשר עם משרד החוץ.
- פרסום כל הפרויקטים ויוזמות הצ"ע לבוגרי התנועות, סטודנטים באוניברסיטאות ובוגרי האקדמיה.
- עזרה נקודתית בצרכים ייעודיים של יישובי עוטף ישראל.

המחלקה לתרבות ושפה עברית

ראש המחלקה: יגאל ברנד | מנהל המחלקה: ניר בן-סימון

על המחלקה

המחלקה לעברית ולתרבות הוקמה במטרה לקדם ולהעצים את השפה והתרבות היהודית בעולם היהודי ובקרב הקהילות בתפוצות.

המחלקה מטפחת את הוראת העברית בתפוצות, תומכת במסגרות ללימוד עברית, מפתחת יוזמות לעידוד הזיקה לשפה ולתרבות הלאום וכן כלים חדשים, המותאמים לצרכים עכשוויים של יהודי התפוצות ולמאה ה-21. המחלקה פועלת במגוון אמצעים על מנת לקשר את יהדות התפוצות ואזרחי ישראל לתרבות היהודית-ישראלית, בין היתר תוך קידום מעמדה של העברית בעולם, שיפור דרכי הוראתה והנחלתה בקרב הדור הבא כשפה משמעותית ורלוונטית.

המחלקה פועלת לטיפול השפה והתרבות העברית בישראל ובכל רחבי העולם במגוון דרכים: הפקת חומרים חינוכיים ותוכניות לימוד והעשרה, הכשרת מורים לעברית ופיתוח מקצועי, ייעוץ שוטף למורים ואנשי חינוך בארץ ובתפוצות, פיתוח מיזמים לחיזוק הזיקה לישראל דרך השפה העברית, הפקת אירועי תרבות ברחבי ישראל וביישובי הפריפריה בפרט, ארגון והשתתפות בכנסים חינוכיים, ועוד.

יש לציין כי במהלך השנתיים האחרונות חלו שינויים בהרכב המנהלי של המחלקה. בין נובמבר 2020, לינואר 2023 כיהנה יפעת עובדיה-לוסקי כראשת המחלקה לעברית ולתרבות, ולאחר בחירתה לתפקיד יו"ר קק"ל, מונה יגאל ברנד לשמש כראש המחלקה. לאורך כל התקופה, בהנהלת גב' עובדיה-לוסקי ומר ברנד כאחד, המחלקה הפיקה ויזמה שפע של פעילויות תקצר היריעה מלפרט את כולן, ולכן נציג דוגמאות נבחרות.

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

"יש בית לעברית":

מאגר חומרים מקוון למורים לעברית, לאנשי חינוך ולכלל המתעניינים בשפה ובתרבות העברית

המחלקה הקימה אתר אינטרנטי המוקדש כולו להוראת השפה והתרבות העברית. האתר כולל מגוון רחב של חוברות חינוכיות וחומרי העשרה, הצעות לפעילויות, מאמרים, הרצאות מוקלטות, וקישורים למפגשים מוקלטים, מאמרים, מידע על השתלמויות, וכן מרחב מקוון לשיח משותף ('פורום') למורים לעברית, במטרה ליצור קהילה חינוכית מגובשת. האתר מרכז את שפע החומרים שפיתחה המחלקה, הנגישים לכל, ללא עלות. מזמנים את להתרשם מן האתר בקישור הזה!

[/https://ivrit.wzo.org.il](https://ivrit.wzo.org.il)

"התלמידים מאוד נהנו מהתוכנית, ואהבו ללמוד על התרבות הישראלית וההיסטוריה היהודית החוויה לא הייתה רק למידת שפה, אלא אפשרה לתלמידים להכיר את החברה הישראלית במבט מעמיק ואותנטי".

דברי סיכום של אחת המורות, שלימדה את התוכנית בארה"ב

הבחינה העברית העולמית: תוכנית ללימוד שפה וספרות עברית לבני נוער בתפוצות

במהלך השנתיים האחרונות, המחלקה יצרה תכנית לימוד מיוחדת עבור תלמידי תיכון, בשיתוף עם מרכז לוקשטיין באוניברסיטת בר-אילן. המשתתפים מתרגלים מיומנויות של הבנת הנקרא והבנת הנצפה, מתנסים בכתיבת חיבורים בעברית, ולומדים יצירות ספרותיות נבחרות, החל ב"לבי במזרח" ו"הכניסיני תחת כנפך", המשך בסיפורים של ש"י עגנון ועמוס עוז, וכלה ביצירות עכשוויות של אתגר קרת, עדי קיסר ועוד. בסיום הלימודים המשתתפים יכולים לגשת למבחן מסכם, המוכר כקורס אקדמי מטעם אוניברסיטת בר-אילן, ולקבל נקודות זכות אקדמיות. התוכנית החדשנית מלווה באתר אינטרנטי מיוחד, המרכז את כל היצירות ואת חומרי הלימוד. כולם מזמנים איפוא להנות מהספרות העברית ולהעשיר את עולמם - בקישור הזה!

[/https://internationalhebrewexam.org](https://internationalhebrewexam.org)

חומרים חינוכיים, תוכניות לימוד והעשרה "מתגייסים לעברית":

ישראל במנהרת הזמן

לרגל שנת ה-75 של מדינת ישראל, הפקנו תוכנית חינוכית מיוחדת הכוללת 75 יחידות לימוד, מ-1948 ועד 2023. כל יחידה מוקדשת לאירוע, אישיות או מושג אחר הקשורים באותה שנה, וכוללת אוצר מילים רלוונטי ומגוון פעילויות לחיזוק מיומנויות תקשורתיות בעברית: דיבור, כתיבה, הבנת הנקרא, הבנת הנשמע וכו'. התכנים מתפרשים על מגוון רחב של תחומים: אירועים היסטוריים (כמו הכרזת העצמאות) ונושאים חברתיים-כלכליים (תקופת הצנע, סלאח שבת, העלייה מבריה"מ ומאתיופיה), מוזיקה ותרבות (מוזיקה מזרחית, השירים "אבניב" ו"חי", פסטיבל שירי הילדים, משפחת בנאי), אמנות וספרות (למשל: מוזיאון ישראל, דויד גרוסמן, "דירה להשכיר"), טבע וגיאוגרפיה (יישובי הנגב, הציפור הלאומית של ישראל - דוכיפת), המצאות ישראליות (כמו "כיפת ברזל"), ונושאים רבים נוספים. ייחודה של התכנית בכך שהיא מלמדת את השפה העברית בקרב גילאים ורמות שונות באמצעות חומרים אותנטיים ומעוררי עניין, אשר חושפים את הלומדים לציוני דרך ואישים בתולדות הארץ, מעמיקים את ההיכרות עם החברה והתרבות הישראלית ומטפחים את הזיקה האישית למדינה. התוכנית פתוחה לשימוש, ללא עלות, עבור העוסקים בחינוך ובלומדי עברית בישראל ובתפוצות, הן בבתי-ספר והן במסגרות בלתי-פורמליות.

תוכנית ללימוד עברית עבור צעירים מהתפוצות המעוניינים להתגייס לצה"ל

תוכנית ייחודית זו מציעה לימוד שיטתי ומדורג של אוצר מילים, תבניות לשון ומושגים מהחברה והתרבות הישראלית, כדי שצעירי התפוצות יוכלו להשתלב בקלות בארץ, ובצה"ל בפרט. התוכנית זוכה להצלחה גם במכינות ובישיבות הסדר בישראל שבהן לומדים צעירים מהתפוצות.

"שירים ושיעורים": תוכנית ללימוד עברית באמצעות שירים ישראלים

התוכנית, המיועדת ללומדי עברית ברמת מתחילים, מציעה מסגרת חווייתית ללימוד השפה העברית ולהיכרות עם החברה והתרבות הישראלית. התוכנית כוללת 20 יחידות לימוד, הבנויות בצורה שיטתית ומדורגת, ונגישה לכולם ללא עלות.

"עברית בשט"ח" (שפה, טכנולוגיה, חיבור)

הפרויקט, בשיתוף עם משרד התפוצות (יונייטד) ועם ועד החינוך של ארגנטינה (אמ"ה), נועד ליצור תוכנית לימודים אחידה ומסודרת עבור כלל יהודי ארגנטינה ואמ"ט. במהלך שלוש שנים, גיבשו מורים נבחרים מארגנטינה תוכנית רציפה ללימוד עברית - מכיתה א' ועד התיכון - תוך הגדרות מטרות הלימודים בכל שלב, לצד הצעות לפעילויות וחומרי לימוד. המורים מה'שטח' יצרו את התוכנית בהדרכה צמודה של מומחה בהוראת עברית (פביו רדק). יש לציין

כי אף שהתוכנית נועדה לארגנטינה, ניתן ליישמה במדינות נוספות ולהרחיבה לכלל יהדות התפוצות.

עברית שפה מתחדשת: אתר מיוחד לרגל שנת המאה לפטירתו של אליעזר בן-יהודה

בדצמבר 2022, במלאת מאה לפטירתו של מייסד השפה העברית, הקימה המחלקה אתר מיוחד ובו מגוון חומרים על התחדשות השפה העברית. האתר מציע חוברות דיגיטליות הכוללות קישורים לסרטונים, קטעי קריאה משחקים והפעלות חווייתיות; מצגות העשויות כסרטים המציגים את סיפורו של בן יהודה בצורה ויזואלית; חומרים להעשרה על פתגמים ועל 'גלגולי מילים' ומקורותיהן, וגם סרט שהפקנו על בן-יהודה, המתורגם לשפות שונות.

פיתוח מקצועי למורים: קורסים, השתלמויות וכנסים

רבים מהמורים לעברית בתפוצות (ולעתים גם בארץ) לא הוכשרו בצורה מקצועית לעסוק בהוראת עברית, אלא 'התגלגלו' לתפקיד בנסיבות שונות. המחלקה לעברית ולתרבות שמה לה למטרה לסייע בנושא: לתת כלים פדגוגיים ומעשיים למורי העברית; להציע קורסים, השתלמויות מפגשי העשרה ולמידת עמיתים, ולבסס קהילה חינוכית משותפת. במהלך השנתיים האחרונות ערכנו עשרות השתלמויות למורי עברית בארץ ובתפוצות: סדנאות, קורסים מקוונים וכן הרצאות וסדנאות במסגרת כנסים. להלן מספר דוגמאות נבחרות.

כנסים

הכנס המרכזי לחינוך יהודי בארגנטינה

ביולי 2022 המחלקה השתתפה בכנס החינוך היהודי בארגנטינה, שבו השתתפו למעלה מ-1,500 מורים ואנשי חינוך בבתי-ספר יהודיים בארגנטינה ובאורוגוואי. במהלך הכנס העברנו סדנאות והרצאות עבור מאות מורים לעברית. הסדנאות זכו להצלחה רבה.

כנס למורי עברית ממדינות במרכז אירופה

במאי 2023 נערך לראשונה מזה שנים כנס עבור מורי עברית ממדינות מרכז אירופה: הונגריה, פולין, צ'כיה, בולגריה, שוודיה ועוד. הכנס, בתמיכת קרן פינקוס, התקיים בבודפשט במשך שלושה ימים, והשתתפו בו עשרות מורים אשר נהנו ממגוון עשיר של סדנאות, הרצאות וסיורים.

כנס נא"ף - הארגון העולמי לפרופסורים לעברית

ביוני 2023, המחלקה השתתפה לראשונה בכנס העולמי של ארגון הפרופסורים לעברית, שנערך השנה באוניברסיטת ת"א, והציגה את תכניות המחלקה בפני עשרות מרצים ומורים לעברית במוסדות אקדמיים ברחבי העולם.

במהלך השנתיים האחרונות ערכנו, כאמור, עשרות השתלמויות וקורסים מקוונים. להלן דוגמאות נבחרות.

קורסים מקוונים

ראשית קריאה: קורס לגנות ולמורים לעברית לגיל הרך, בהנחיית מרגלית קונשטוק
לא נפסיק לשיר: קורס להוראת עברית דרך שירים, בהנחיית פביו רדק
מהקלט אל הפלט: קורס פדגוגי בהנחיית דפנה ססלבסקי מאוניברסיטת הבראיקה, מקסיקו
מתחברים לעברית + מתפתחים בעברית: קורסים למורי עברית בהנחיית ענבל בראל (גוטסמן)
שיר, סיפור או אגדה: סדנת כתיבה ייחודית למורי עברית, בהנחיית ענבל בראל (גוטסמן)
מועדים לקריאה: מפגשים למורי עברית ולציבור הרחב, המציעים קריאה ודיון בטקסטים עבריים הקשורים למועדי ישראל, בהנחיית ענבל בראל (גוטסמן)

השתלמויות מקוונות

הוראת קריאה וכתיבה: השתלמויות למורים לגיל הרך, בהנחיית אילנית גולדנברג
משחקים בעברית: השתלמויות על לימוד עברית דרך משחקים, בהנחיית מרצים שונים
עברית מבעד למסך: מגוון השתלמויות על שימוש בכלים טכנולוגיים בהוראת עברית
זמנים וחגים ללשון: השתלמויות על הוראת עברית בזיקה למועדי ישראל
השתלמויות לקהלי-יעד שונים: סדנאות המיועדות למשתתפים מוגדרים, כגון: מורים-שליחים, שליחים בקמפוסים ושליחים קהילתיים, מורים לילדי-ישראלים, מורים לעברית במשרד החינוך, ועוד. השתלמויות אלו נבנות בהתאם לבקשות ולדרישות הספציפיות של קהלי היעד.
מפגשי העשרה: מפגשים מקוונים לאנשי חינוך ולקהל הרחב, עם סופרים, אמנים, ואנשי תרבות

קורסים מיוחדים ללימוד עברית

המחלקה יזמה גם מספר קורסים מיוחדים ללימוד עברית. לראשונה, נערך **קורס עברית לכתבים זרים** - עיתונאים הנמצאים בישראל, בשיתוף עם לע"מ. בנוסף, ערכנו **מסלול מיוחד לעברית עבור צעירים הנמצאים בתוכניות הגשמה בישראל**, בשיתוף עם ביה"ס למדריכים. שתי התוכניות זכו להצלחה רבה, ונשמח ליישם אותן גם בהמשך.

פעילויות בתחום התרבות

המחלקה עוסקת כאמור גם בקידום התרבות העברית בישראל ובתפוצות. בין פעילויותינו בתפוצות, תמכנו בפסטיבל הצגות ישראליות לילדים ולנוער שהתקיים באנגליה, במהלכו נהנו אלפי ילדים (והורים) מהצגות ישראליות איכותיות בנוסף, תמכנו באירועי תרבות באוסטרליה, בפעילויות תרבות בארה"ב ועוד. בארץ, המחלקה פועלת בשיתוף עם ארגון 'תרבות לישראל'. לארגון מאות מופעי תרבות ברחבי הארץ וביישובי פריפריה בפרט. במהלך 2022 נערכו הצגות לילדים בירושלים וביישובי השרון, וכן 'ימי תיאטרון' ביישובים רבים, בהם התקיימו הצגות של תיאטרון 'הבימה', לצד מפגשים עם שחקנים. בנוסף, יזמנו מגוון רחב של פעילויות תרבות לתושבי עוטף עזה, בזמן מבצע 'עלות השחר' (אוגוסט 2022) ומבצע 'חץ וקשת' (מאי 2023). בשנת 2023 נערכו גם חגיגות תרבות בחדרה, בעכו, באור עקיבא ובערים נוספות: מופעי מוזיקה, סדנאות של מחול מזרחי, ימי תיאטרון ועוד.

אירועי סליחות במערת המכפלה

המחלקה יזמה אירועי סליחות מיוחדים במערת המכפלה, שכללו סיורים בישוב היהודי בחברון והופעה מרגשת של בועז שרעבי. מאות אנשים מכל הארץ התרגשו לבקר באתר ההיסטורי, ונהנו מהופעה מיוחדת במינה על רקע מערת המכפלה.

אירועים מיוחדים לרגל שנת המאה לפטירתו של אליעזר בן-יהודה

בדצמבר 2022 מלאו 100 שנים לפטירתו של מחייה השפה העברית, אליעזר בן-יהודה. לאורך 2022-2023 המחלקה יזמה פעילויות ואירועים סביב אישיותו ומפעלו. בנוסף לחומרים חינוכיים שפיתחנו, הזמנו את תושבי הארץ לסיורים מודרכים בירושלים העוקבים אחר נקודות ציון בחייו, פיתחנו סיורים וירטואלים מיוחדים בחדר עבודתו של בן-יהודה עבור יהודי התפוצות, וביום השפה העברית תשפ"ג הפקנו אירוע תרבות חגיגי באבן-יהודה, בו סיפר גיל חובב - הנין של אליעזר בן-יהודה, על השפה העברית הייחודית למשפחתם, לצד מופע מוזיקלי מהנה.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

מיד עם פרוץ המלחמה, המחלקה החלה לפעול בשלושה תחומים עיקריים:

- אירועי תרבות ופעילויות לתושבי עוטף עזה, הנגב, ובהמשך גם תושבי הגליל, שפוננו מבתיהם, לשם הפוגה, שיקום החוסן וחיזוק המורל.
- מפגשים מקוונים בין בני נוער מישראל ומהתפוצות, במטרה ליצור שיח פתוח על המצב בארץ, לשתף בתחושות ולעורר דיון משמעותי המחזק את הקשר בין צעירים מהתפוצות ומישראל.
- פיתוח חומרים חינוכיים למורי עברית הקשורים למלחמה, ומתאימים לגילאים שונים.

אירועי תרבות לתושבי העוטף, הנגב והגליל

החל מהשבוע הראשון של המלחמה נערכו עשרות סדנאות, מפגשים ומופעים עבור ניצולי הטבח ורובבות התושבים אשר פוננו מבתיהם. לאורך המלחמה התרחבה הפעילות לכל רחבי הארץ, ובמהלך שלושת החודשים האחרונים נערכו כ-4,000 אירועים - החל בסדנאות ומפגשים מודרכים לילדים ולמשפחות, המשך בהצגות ופעילויות חווייתיות לילדים ובני נוער, וכלה במופעים גדולים של אמנים מפורסמים כמו דיוויד ברזזה. האירועים, שנערכו בשיתוף עם תרבות לישראל והמשרד לנגב ולגליל, ותוכננו בהתאמה למצבם של המפונים, התפרשו על כל הארץ: טבריה, חיפה ועמק הירדן, השרון וגוש דן, אזור ירושלים וים המלח, אילת והערבה, ואף בקרב דוברי ערבית.

מפגשים מקוונים בין בני נוער וצעירים מישראל לבני נוער וצעירים מהתפוצות

כבר ביום הרביעי של המלחמה, יזמנו מפגש מקוון בין יהודי התפוצות לבני נוער ישראלים, במטרה לנהל שיחה אותנטית ולהבין את השפעות המלחמה על חייהם של כל תושבי ישראל. כ-600 אנשים מרחבי העולם הצטרפו למפגש המרגש, ובמהלך השבועות הבאים ערכנו מפגשים רבים נוספים. מאות בני נוער וסטודנטים מרחבי העולם הצטרפו למפגשים, האזינו בקשב לישראלים והעלו שאלות בנוסף, קיימו גם מפגשים מיוחדים בספרדית עבור עשרות בתי-ספר יהודים בארגנטינה, וגם עבור בתי-ספר לא יהודים. מפגשים אלה, שנערכו בשיתוף עם אמ"ה, תרמו רבות גם להסברה בזירה הבינלאומית. כל המשתתפים - הן מהתפוצות והן מהארץ - הרגישו שהמפגשים היו חווייה משמעותית ביותר עבורם. התלמידים מהתפוצות אמרו כי בעקבות השיחה הם מצליחים להבין באמת את המצב בארץ, והישראלים מצאו במפגש ערך תרפויטי, ושמחו להכיר חברים חדשים מעבר לים.

חומרים חינוכיים למורים לעברית בתפוצות

המלחמה הציבה אתגרים מיוחדים עבור המורים לעברית בתפוצות, אשר ביקשו ללמד על המלחמה אך התקשו למצוא חומרים המתאימים לרמת העברית של התלמידים. לפיכך, החלטנו להקים אתר מיוחד, המרכז חומרים אותנטיים ומעובדים לעברית קלה סביב המלחמה: שירים, סרטונים, סיפורים, תמונות, פרסומים ברשתות החברתיות ועוד. החומרים נבחרו בקפידה, במטרה לחשוף את הלומדים למצב בישראל ולספק להם תוכן משמעותי בלמידת השפה העברית האתר נגיש לכל בקישור הבא:

<https://batiadorfsman.wixsite.com/jarvotbarzel>

המחלקה לעידוד עלייה

ראשת המחלקה: מרינה רוזנברג-קוריטני | מנהל המחלקה: אלכסנדר גולדנשטיין

על המחלקה

- מטרות המחלקה:
- לגרום לקבלת ההחלטה לעלות לארץ, באמצעות פיתוח וחיזוק המוטיבציה הציונית;
 - מתן סיוע בהכנה לעלייה לישראל באמצעות הכרות עם המסורת והארץ;
 - לימוד עברית: שאיפה כי כל יהודי בעולם ידבר עברית באמצעות השתתפות בפרויקטים ציוניים.

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

פרויקט הדגל שלנו: **רשת מרכזי עידוד עלייה - כיתות האולפן** כיתות האולפן שמפעילה המחלקה מתפרשות על פני 12 מדינות בעולם: ארה"ב, קנדה, צרפת, אנגליה, בלגיה, ארגנטינה, אורוגואי, ברזיל, מקסיקו, קולומביה, צ'ילה ודרום אפריקה.

מאז 2016 פתחנו כ-2500 כיתות, בהן למדו ועדיין לומדים יותר מ-37,000 איש. מדובר בעידוד עלייה בהתגלמות, שכן באמצעות ידיעת השפה אנשים מתקרבים לישראל, לתרבותה, לחיי היום-יום שלה. ובכך מתגבש ומתחזק אצלם רעיון העלייה.

בשנת 2023 פתחנו כ-300 כיתות, ואנו גאים לספר כי במדינות רבות ישנן רשימות המתנה ורצון לפתוח כיתות נוספות.

גאולה - פרויקט הכשרת נשים צעירות

תכנית להכשרת נשים צעירות למנהיגות, ציונות ופעילות למען עידוד עלייה בעולם היהודי, לאור דמותה ובהשראתה של גאולה כהן. בדצמבר 2022 התקיים המחזור הראשון - 18 נשים נבחרו מכל העולם. הן עברו סדנאות, הרצאות ופעילויות לעידוד עלייה. התוכנית התקיימה בארץ ובחו"ל במשך שלושה שבועות. המחזור השני יתקיים השנה.

מפגשי עידוד עליה מקוונים ופרונטליים

המחלקה מקיימת מפגשי עידוד עליה מקוונים מגוונים. דרכם לומדים עולים פוטנציאלים על ישראל. במפגשים אנו מביאים "משפיענים"; מרצים מרתקים שעשו עלייה ומספרים על ישראל ועל הצלחתם בה בגוף ראשון; אחדים מהמפגשים מוקדשים להכרת הארץ, תרבותה ומקומותיה; שומעים הרצאות אונליין ועוד.

גולדן גולדה

פרס הוקרה לנשים מחו"ל שתרמו רבות לעם היהודי ולתנועה הציונית ושילובן בפרויקטים של המחלקה. משנת 2017 מעניקה המחלקה לעידוד עלייה בהסתדרות הציונית העולמית את אות "גולדן גולדה" לנשים ציוניות המעודדות עלייה, כהוקרה על פעילותן ומתוך הבנה כי לנשים מקום מרכזי בפעילות יהודית-ציונית מאורגנת בתפוצות. כמו כן, מהבדיקות שנעשו על ידי המחלקה, הוכח כי לנשים יש כוח השפעה מכריע הן ברמה המשפחתית והן ברמה הקהילתית בכל הנוגע להחלטה על עלייה לישראל ועל הקשר למדינת ישראל. השנה חלוקת האות התבצעה בניו יורק, בנוכחות בכירי הקהילה, דיפלומטים, אנשי רוח, נציגת הנהלת הצ"ע בארה"ב ורבים אחרים.

שיעור עברית הגדול בעולם

בבתי ספר, באולמות, בבתי כנסת ובמוסדות יהודים - אלפי יהודים בכל רחבי העולם השתתפו בשיעור העברית הגדול ביותר בהיסטוריה, שנערך לרגל יום ירושלים ועל רקע ציון 100 שנה לפטירתו של אליעזר בן יהודה. המשדר, אותו הנחתה מירי נבו, הועבר במספר פלטפורמות וצפו בו אנשים מיותר משלושים מדינות. תלמידי האולפן מהעיירה אושוויה שבארץ האש - העיר הדרומית בעולם, ששוכנת בקצה הדרומי של יבשת דרום אמריקה - שרו את "ירושלים של זהב", וסידיני בן ה-98 מבריטניה סיפר בהתרגשות על חלקה של השפה העברית בחייו.

ירידי עלייה

מדי שנה המחלקה מקיימת ירידי עלייה פרונטליים ואונליין בארה"ב, וכן משתתפת בירידי עלייה של הסוכנות היהודית במערב אירופה ואמריקה הלטינית. מטרת הירידים היא לחשוף בפני זכאי העלייה את ישראל, מוסדותיה, האוניברסיטאות, רשויות וכדומה, וכן לענות על שאלות שמתעוררות אצל העולים הפוטנציאליים. ירידים פרונטליים התקיימו בארצות הברית, דרום אפריקה, ברזיל וארגנטינה ומקוונים בארצות הברית, אנגליה וצרפת.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

- מאז פרוץ המלחמה, מטה המחלקה בישראל מעביר באופן שוטף מידע לצוותים בחו"ל, מזרים נתונים ובונה אסטרטגיית הסברה שתסייע למאמץ הלאומי.
- הצוותים באירופה, צפון אמריקה ודרומה מקבלים הדרכות שוטפות להתנהלות בעת חירום, משתפים את תכני הארגון, כגון "הבית שלי - הבית שלך" ונרתמים למאמצי ההסברה.
- בשעות אלו המחלקה רואה מתפקידה לסייע באופן מקסימלי להפצת תוכניותיה ותוכניות של המחלקות האחרות בארגון. במחלקה הוקם חמ"ל אשר עוסק באופן רציף בפתרון הבעיות הקשורות למלחמה: סיוע בחזרה לארצותיהם למורים שנתקעו בארץ ללא טיסות חזרה; מענה לתלמידי האולפנים שעלו ארצה (הכוונה, עבודה מול רשויות, תרגום מסמכים וכדומה), סיוע למאמצים הארגוניים ככל הניתן (תרגום, מענה טלפוני, הפצת חומרים וכו').
- עובדי המחלקה היו שותפים למיזמים רבים בארצות שלהם, בין היתר:
- עצרת הענק בווינגטון DC לתמיכה בישראל עם מאות אלפי משתתפים.
 - העלאת מודעות לחטופים ולתמיכה בישראל ברחובות הראשיים של בואנוס-איירס, ניו-יורק, סאו-פאולו, לונדון, פריז ואחרים - הפגנות, שלטי ענק, משאיות עם מסכי לד, תחנות רכבת תחתית ועוד.
 - שעה יומית בתחנת הרדיו היהודי המובילה לדוברי רוסית בצפון אמריקה (כ-350 אלף מאזינים) שכל כולה תמיכה בישראל. בין המרואיינים הבולטים: יו"ר הצ"ע, ראשת המחלקה לעידוד עליה, אנשי ביטחון בעבר ובהווה, נציג דובר צה"ל ברוסיה, הורים שכולים, מסבירנים ועוד.
 - פעילויות אונליין ואופליין בלתי פוסקות עם מסבירנים ברחבי העולם, עשרות מפגשי זום עם הקהילות ומורי האולפנים.
 - פיתוח תכנים אקטואליים חדשים עבור כיתות האולפן של המחלקה ברחבי העולם, הדרכות שוטפות למורים.

המחלקה לפעילות ציונית בתפוצות ולדוברי צרפתית

ראש המחלקה: עו"ד נריה מאיר | מנהל המחלקה: אלידור כהן

על המחלקה

המחלקה לפעילות ציונית בתפוצות אמונה על הקשר עם הקהילות היהודיות ברחבי העולם ועם הפדרציות היהודיות, הארגונים והמוסדות היהודיים. האסטרטגיה המרכזית של המחלקה היא 'חיבור יהודים לישראל' מתוך אמונה במרכזיות ישראל ברעיון הציוני. במסגרת זו, המחלקה פועלת ליצירת תוכניות חדשות שתכליתן להביא את ישראל ליהודי התפוצות. התוכניות מבוססות על שני עקרונות מרכזיים:

א. כל תוכנית כוללת שיתופי פעולה עם ארגונים מקומיים בתפוצות.

ב. כל תוכנית כוללת שימוש בכלים המעודדים יזמות וחדשנות בחיבור בין יהודי התפוצות לישראל.

מרחבי הפעולה העיקריים של המחלקה הינם בצפון אמריקה, אמריקה הלטינית, אירופה ואוסטרליה. עובדי המחלקה דוברים את השפות עברית, אנגלית, ספרדית, פורטוגזית וצרפתית.

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

פרויקטים קבועים

ארצות הברית Israel for the public

האתגרים העיקריים היום בקרב הדור היהודי הצעיר בארה"ב נמצאים במרחב הפאבליק סקול, שם לומדים 84% מהילדים היהודים. על מנת לפעול לחיזוק הקשר לישראל במרחב הציבורי, הוקמה במחלקה תוכנית ראשונה מסוגה הנותנת כלים משמעותיים למנהלי החינוך המשלים, בכדי לחזק את הקשר של התלמידים לישראל ולציונות.

התוכנית מעשירה ומעמיקה את נושא חינוך ישראל בקרב מנהלים, מחנכים ומחנכות אשר מלמדים בחינוך היהודי המשלים (supplementary Jewish education; Hebrew school) בארצות הברית. כאמור, רוב הילדים והצעירים היהודים מתחנכים במערכת החינוך הציבורית ולכן האפשרות שלהם ללמוד על יהדות וישראל הינה בעיקר דרך המסגרות המשלימות.

הפרויקט החל ב-2022 עם פדרציית טורונטו, כאשר שתי קבוצות של מחנכים הגיעו לארץ במאי ויוני 2023 לחוויה מעמיקה ומפגש עם ישראל של ימינו אנו, כדי שיוכלו להנחיל את התכנים הללו בהמשך לתלמידים. במהלך שנת 2023 התחלנו לעבוד עם פדרציות אטלנטה ושיקגו, כאשר הגענו לכל המחנכים באטלנטה במסגרת הפרויקט. מחנכים אלו מתוכננים להגיע לישראל בנובמבר 2024 (היו מתוכננים להגיע בינואר 2024, אולם הגעתם נדחתה בשל המלחמה).

"גשר לישראל"

מרחב Bay-area בקליפורניה הינו אחד האזורים המאוותגרים ביותר ביחס לישראל וברמת האנטישמיות הגבוהה בארצות הברית. בני-הנוער שם מתמודדים עם אתגרים אלו כבר בתיכון. על מנת לתת מענה ציוני הולם לכך, הקימה המחלקה תוכנית פיילוט יחד עם ארגון NCSY בכדי לבנות 'סיירת למען ישראל' בקרב בני נוער, שיילמדו צעירים אחרים להיות גאים בציונות ובקשר שלהם לישראל.

המחזור הראשון הסתיים במאי 2023 עם בני נוער ובמהלך הפרויקט הסיירת רכשה כלים, למדה ועסקה בנושאים שונים הקשורים לישראל, על מנת להתחבר בעצמם ולחבר צעירים אחרים לזהות הציונית שלהם. מטרת התוכנית היא להפוך את הצעירים הללו למעין 'שגרירים של ישראל' בקמפוסים בהמשך, כדי שיוכלו להתמודד עם סיטואציות שונות של אנטישמיות ואנטי-ציונות בקמפוסים, וגם בתיכונים ובקהילה המקומית כיום.

המחזור השני החל את פעילותו בספטמבר 2023 עם כ-25 בני נוער, כאשר חשיבות הפעילות התגברה מה-7 באוקטובר והפכה לרלוונטית ביותר עבור בני נוער אלו.

Weserve

פרויקט חדשני וייחודי הנועד לחיילי מח"ל לשעבר, כלומר חיילים בודדים שהתנדבו לשירות צבאי ולאחר סיום השירות חזרו לארצות הברית. מטרת הפרויקט הוא ליצור קהילה מקרבם, ולהפוך אותם לשגרירי ישראל במרחבים הקהילתיים שבהם הם מתגוררים. לוחמים אלו לשעבר, חשים בודדים עם חזרתם מכיוון שחבריהם התקדמו בחייהם ואינם מבינים את חוויותיהם, אך מצד שני הינם בעלי פוטנציאל גבוה לחיזוק הקשר לישראל בקרב קהילותיהם. על כן התוכנית באה לתת לכך מענה, על ידי הקמת קהילה חדשה של לוחמים ולוחמות אלו, ומכוונת אותם לעשייה ציונית במרחב. אנחנו כבר בשנה השנייה של הפרויקט עם סניפים בבולטימור, פילדלפיה, אריזונה וניו-יורק, עם מאות משתתפים מרחבי ארצות הברית.

אמריקה הלטינית - Impact Nation

תכנית זו מאחדת מנהיגים צעירים מקהילות יהודיות שונות בדרום אמריקה, במסגרת הכשרה מקצועית, במטרה לקדם ולשפר את עבודתם בתוך הקהילות היהודיות. במהלך התוכנית הם מקבלים הדרכה ותמיכה כדי לבנות פרויקטים חברתיים בקהילות התוכנית כוללת:

1. הדרכה מקוונת
2. סמינר מקומי בדרום אמריקה
3. סמינר בישראל
4. הדרכה מעשית ממנטורים
5. יישום הפרויקטים שלהם בקהילות

אנו עובדים יחד עם ועד הקהילה, Amia, וארגונים נוספים באמריקה הלטינית התוכנית כבר הפעילה את המחזור הראשון בארגנטינה עם כ-20 משתתפים ב-2022-23. המחזור השני פועל כעת עם כ-30 משתתפים מברזיל, מקסיקו, צילה, אורוגוואי, וארגנטינה. הסמינר המקומי התקיים באוגוסט 2023 בהשתתפות יו"ר המחלקה, נריה מאיר.

Netfil

במהלך 2022, המחלקה לפעילות ציונית בתפוצות הקימה פלטפורמה הנקראת Netfil. זוהי פלטפורמה מקוונת בה ניתן למצוא תוכן ישראלי בספרדית ובפורטוגזית לשימוש הקהילות, בתי ספר ותנועות נוער. בפלטפורמה קיימים למעלה מ-100 סרטונים ומשאבים המחולקים לקטגוריות שונות, כגון: תולדות ישראל / יהדות / ציונות / מנהיגים ציוניים. בנוסף, הפלטפורמה מלווה בפעילויות חינוכיות לשימוש בכיתה ולהדרכה מקוונת למחנכים.

פרויקטים מיוחדים

אירופה

ניידות יום ירושלים בצרפת

המחלקה לתפוצות שלחה שתי ניידות ציוניות במקביל במאי 2023, אשר סיירו שבוע בדרום ובמזרח צרפת, במטרה להביא את חגיגות יום ירושלים לקהילות יהודיות קטנות ובינוניות אשר לא חוגגות מועד זה בדרך כלל בצרפת הניידת כללה מרצה, זמר, שינשנים ונציג ההסתדרות הציונית העולמית ביחד הם הובילו פעילות שכללה הרצאה על ירושלים, שירים וריקודים, וסדנת בישול ישראלי. הניידות ביקרו בעשרות קהילות קטנות ובינוניות, ובזכותן חגגו קהילות אלו את יום ירושלים לראשונה. בנוסף, המחלקה הייתה שותפה לקיום אירוע יום ירושלים ענק בפריז בהשתתפות 2000 איש.

משלחת לפולין

בפברואר 2022, לאחר פרוץ המלחמה הקשה באוקראינה, שלחה המחלקה לפעילות ציונית בתפוצות משלחת חירום לפולין, במטרה לסייע לפליטים היהודים בשעתם הקשה. נוכח הניסיון הרב של ישראל בתחום הטיפול בטרואמה ובמצבי חירום, המחלקה שלחה לפולין משלחת חוסן, בשיתוף פעולה עם הקואליציה הישראלית לטרואמה. המשלחת פעלה בעיקר בוורשה אליה פונו הפליטים היהודים, וגם באזורי הגבול האוקראיני. בנוסף לטיפול הנפשי-פסיכולוגי לפליטים, המשלחת העבירה הכשרות מקצועיות לגורמים בקהילה, והכשירה אותם בטיפול בטרואמה. מלבד זאת, המשלחת נתנה מענה עבור אלו שהביעו רצון ועניין בעלייה לארץ.

אמריקה הלטינית

"פנים-יום-זיכרון" המחלקה העבירה סדנה "פנים יום זיכרון" בשיתוף עם בית אבי חי לקהילות שונות ברחבי ארגנטינה וברזיל. בסדנה השתתפו מחנכים, מורים ותלמידים מבתי ספר ומקהילות שונות בארגנטינה השתתפו בסדנא מעל 150 איש מקהילות מבואנוס איירס וגם מחנכים מ-10 קהילות מפנים הארץ, בית הספר למדריכים של FACCMA, בית הלל ובתי ספר שונים. בנוסף מברזיל השתתפו מעל 700 תלמידים מפורטו אלגרה, סאו פאולו וריו דה ז'נירו.

ישראל עבור קהל חו"ל כנס "מניטו"

בחודש יוני 2022 ארגנה המחלקה אירוע הצדעה לעלייה מצרפת וציינה גם 100 שנה להולדתו של מניטו - הרב יהודה ליאון אשכנזי ז"ל.

האירוע התקיים בנייני האומה בהשתתפות 2800 איש והתנהל בצרפתית ובעברית. הוא כלל שיעורים, שיחות ופאנלים בנושאים הקשורים למניטו וגם מופע מרכזי בערב בהשתתפות מכובדים רבים, והופעה מלאה של העולה הצרפתי המפורסם, הזמר ישי ריבו.

האירוע התקיים בסיוע ובחסות משרד התרבות, משרד ירושלים ומורשת, ועיריית ירושלים.

אירוע של משלחת מנהיגי צרפת (הקונסיסטואר) בכנסת

במרץ 2023, המחלקה לפעילות ציונית בתפוצות יחד עם יו"ר הכנסת, אמיר אוחנה, קיימו אירוע מיוחד בכנסת למשלחת הקונסיסטואר מצרפת המשלחת כללה 250 מנהיגים של הקהילה היהודית בצרפת וחברי פרלמנט צרפתיים, כהוקרה על שירותם הציוני.

ברחבי העולם

פרויקט "דגל לכל ילד" ופוסטר 75 לישראל

לכבוד הימים הלאומיים של 2022 ו-2023, המחלקה החליטה ליזום פרויקט שמטרתו שכל ילד וילדה שנמצאים בחו"ל יקבלו דגל ישראל. בשנה הראשונה, הפרויקט פעל באמריקה הלטינית, צרפת, מרוקו ואיטליה. בנוסף לדגל, הילדים ומשפחותיהם קיבלו גם חוברת של ברכות ושירים לכבוד הימים הלאומיים. ב-2023 הוספנו פוסטר מקורי וייחודי יחד עם חוברת הסבר, אודות הדמויות והסמלים השונים שמופיעים בו, שהופק במיוחד מטעם המחלקה לכבוד 75 שנה למדינת ישראל. הפוסטר, פרי עבודתו של האומן איתמר מגיד, מציג בניין ישראלי טיפוסי, ובו דמויות ישראליות מרכזיות וסמלים ישראליים הבונים את הבית הלאומי של 75 השנים מתקומת מדינת ישראל. בשנה השנייה, הדגלים והפוסטר הגיעו גם לצפון אמריקה. אנו מזמינים אתכם לסרוק את הברקוד כדי לראות את מגוון הדמויות והסמלים המופיעים בפוסטר.

מורשת מנהיגים ציוניים

פרויקט "מורשת מנהיגים ציוניים" משתמש במדיום הקולנוע כדי לקיים דיונים על לקחים שנלמדו ממנהיגים אלו, ולחשוב כיצד ליישם אותם כיום. הפרויקט החל עם הסרט "מהפך", סרט דוקומנטרי על חייו של מנחם בגין. בנוסף, הוקרן הסרט הדוקומנטרי "שמיר, בדרכו", סרט על ראש ממשלת ישראל יצחק שמיר.

הקרנות לדוגמא של "מהפך" התקיימו בחודש אפריל 2022 בהשתתפות 150 איש בשת"פ עם ארגון "נפש בנפש" במיוחד לעולים חדשים דוברי אנגלית לציון יום פטירתו ה-30 של מנחם בגין. הקרנה נוספת התקיימה בדנבר, ארה"ב, בספטמבר 2022 בהשתתפות של מאות צופים. בנוסף, הוקרן הסרט בסאו פאולו באוגוסט 2023 עם 400 משתתפים. בפברואר 2023 התקיימה הקרנה ראשונה של "שמיר, בדרכו" באטלנטה, ארה"ב, בפני מאות משתתפים.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

י"ר המחלקה במילואים

מאז תחילת המלחמה ב-7 באוקטובר, מרבית עובדי המחלקה נקראו בצו 8 למילואים. ראש המחלקה, נריה מאיר התגייס בתפקידו כרס"ן בצנחנים לקח תפקיד פעיל בלחימה בצפון ובדרום הארץ. המחלקה שיתפה במידת האפשר בפעילותו מהשטח. בנוסף לראש המחלקה, עוד שניים מעובדי המחלקה היו בשירות פעיל במילואים, בדובר צה"ל בספרדית ובלחימה בעזה.

שיחות זום במיוחד לדוברי צרפתית וספרדית במהלך המלחמה

עבור קהל דובר ספרדית, התקיימו שני מפגשי זום. אחד בתחילת המלחמה עם דובר צה"ל בספרדית, רב-סרן רוני קפלן, בהשתתפות של 600 איש. השני היה מיועד לצעירים באמריקה הלטינית ונקרא "להיות צעיר ישראלי הזמן המלחמה" ובו השתתפו 350 איש והוא נעשה בשת"פ עם ה-Amia Joven-1 OSA. עבור קהל דובר צרפתית, מתחילת המלחמה, חודשו הרצאות בזום, בשיתוף עם המחלקה לעידוד עלייה. המפגשים מתקיימים פעם בשבוע, כלומר 7 מפגשים עד סוף נובמבר 2023, בכל אחד מהם משתתפים בממוצע כ-350 איש.

משתתפי Weserve מגייסים חיילים לשעבר

וגם מדברים מול הקהילה הרחבה על חיבור לישראל בתקופת המלחמה

במסגרת הפרויקט עם חיילי מח"ל לשעבר, Weserve, דיברו חיילי העבר מול בתי ספר ציבוריים, בתי כנסת וארגוני נוער ברחבי ארצות הברית בכלל ובבולטימור וניו ג'רזי בפרט. הפרויקט מתוכנן להתקיים גם בקליפורניה ובמקומות נוספים, בהשתתפות צפויה של מאות אנשים.

מלבד זה, משתתפי הפרויקט לקחו חלק באירוע אחדות למען ישראל מטעם ה-FIDF בבולטימור, והם מובילים בתוך הקהילה שיחות וחיבורים שונים למדינת ישראל ולצה"ל.

כמו כן, ודווקא בתקופה זו, אנו יוצרים קשר ומגייסים לפרויקט משתתפים נוספים אשר מרגישים חיבור חזק לישראל אך אינם יכולים להגיע אליה. בדרך זו הצלחנו לפתוח סניפים של Weserve במקומות נוספים בארצות הברית ולגייס עשרות משתתפים חדשים.

השתתפות המחלקה במשלחות סולידריות לישראל

המחלקה לתפוצות משתפת פעולה עם משלחות שונות אשר מגיעות לארץ כדי להביע סולידריות לישראל. במהלך נובמבר, הצטרפנו ושיתפנו פעולה עם עמותת "אש התורה" במשלחת של כ-60 משתתפים מצפון אמריקה, וכן אנו מתוכננים לקחת חלק בשתי משלחות נוספות מצפון אמריקה של סטודנטים בקולג', מטעם ארגון "קרן תקווה" והפדרציה היהודית של בוסטון.

חנוכה של גיבורים

לכבוד חג החנוכה, שיתפנו פעולה עם יוזמה ישראלית של 4 נשים בשם "מלחמה של גיבורים". מטרת היוזמה הייתה לספר את סיפורי הגבורה של המחלמה בצורה מנגישה ומתאימה לילדים בגילאי 9 ומעלה.

תרגמנו 9 סיפורי גבורה לאנגלית, צרפתית, ספרדית ופורטוגזית במטרה לתת להם במה. באמצעות הסיפורים נגיע אלפי אנשים ברחבי העולם ונחבר את חג החנוכה לימים אלו.

המחלקה לקידום הפריפריה ומעורבות התפוצות

ראש המחלקה: ישראל שוויבל | מנהל המחלקה: הרב נחמיה מלינוביץ

על המחלקה

'המחלקה לקידום הפריפריה ומעורבות התפוצות' הוקמה מתוך מטרה להעמיק את הקשר ולהרחיב את ההיכרות שבין כל חלקי העם היהודי. לקרב את הפריפריה הגיאוגרפית והחברתית של מדינת ישראל, ואת בני הקהילות היהודיות שבתפוצות מכל חלקי העם היהודי, לערכי הציונות ומדינת ישראל ולאוצרות הנצח של מורשת ישראל. פעילות המחלקה היא הגשמת חזון של חיבור משותף של כל חלקי העם מתוך אחדות וערבות הדדית. ההטמעה של ערכים אלו נעשית באמצעות עיסוק בקידום החינוך, טיפוח הנכסים התרבותיים של העם היהודי ושותפות בישוב הארץ. על מנת להגשים את החזון אנו עוסקים בהעמקת ההיכרות של בני התפוצות עם כל החלקים של החברה הישראלית, חושפים קבוצות של נוער ושל מבקרים מהתפוצות למגוון הפנים של האוכלוסייה בישראל, וחושפים את פעילותה המבורכת של ההסתדרות הציונית העולמית. עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל, צוות המחלקה פעל במסגרות פורמליות ובמסגרות התנדבותיות, על מנת לקדם מיזמים של חיבור ותרומות מקהילות יהודיות בכל רחבי העולם, שביקשו להביע סולידריות ולתמוך באזרחים ובהייליט שנושאים על גבם את משא המלחמה, למען בטחונה של מדינת ישראל. הפעילות הניבה תוצאות מבורכות והניעה תהליכי עומק של חיבור ושיתוף של קהילים רחבים מאוד מהתפוצות, שהגיעו לבקר ותרמו וסייעו במגוון אמצעים למאמץ של העורף ולתמיכה בחיילי צה"ל.

עיקר פעילות המחלקה בתקופת הדו"ח

סדנאות לחיזוק העלייה והזיקה לארץ

אחד הפרויקטים של המחלקה הוא קיום סדנאות ופעילויות לקהלים של עולים חדשים וקהילות של עולים וותיקים שמתמודדים עם אתגרי התאקלמות ומגורים בארץ. היעד של הפרויקט הוא לסייע לעולים חדשים בהתמודדות עם קשיים חברתיים שקיימים בתהליכי ההשתלבות שלהם בקהילה בישראל. ובנוסף, לסייע להם בהתמודדות עם אתגרים משפחתיים וחינוכיים שעלולים להתפתח כתוצאה מקשיים חברתיים, בתהליך ההשתלבות בחברה הישראלית. דגש מיוחד הושם בפרויקט על חיבור בין קהלים של עולים חדשים ומתעניינים באפשרויות עליה לארץ, לבין קבוצות של עולים וותיקים שיתרמו מניסיונם רב השנים לסייע ולכוון צעירים שמבקשים ללכת בעקבותיהם ולעלות לארץ. במסגרת הפרויקט מתקיימות סדנאות להורים, שכוללות סדרת מפגשים עם מרצים חינוכיים, יועצים זוגיים ומשפחתיים, ואנשי מקצוע טיפוליים. המפגשים כוללים הרצאות ושיעורים, ומפגשי שיח פתוח בהם עולות שאלות לדיון בהנחיית המרצים, ושיתוף חוויות בין ההורים שתורמים אלו לאלו מניסיונם, שנצבר במהלך השנים מאז עלייתם לארץ. בנוסף, במסגרת הפרויקט מתקיימת פעילות חברתית למשפחות שמשותפות בסדנאות, על מנת לאפשר להם ליצור הווי ואווירה משותפת של חיבור לערכי הארץ והמורשת, ולחזק את רוח העלייה והקשר לארץ.

פעילות חינוכית ציונית אינטראקטיבית לתלמידי חו"ל

מיזם ייחודי לקיום פעילות ציונית חינוכית במוסדות חינוך ובקהילות בצפון אמריקה. התלמידים שמתתפים בפעילות צופים במצגת ייחודית שנערכה בידי המחלקה בכדי לחזק את הזיקה לערכי המורשת והציונות. המצגת חושפת אותם למושגי יסוד ציונים ומעניקה ידע על אתרי מורשת ציוניים. בנוסף, המיזם מאפשר לתלמידים במוסדות חינוך ובתי ספר בחו"ל להשתתף בחוויית תוכן של חידון אינטראקטיבי, ולרכוש ידע ומושגי יסוד על המורשת הציונית ועל מדינת ישראל. המצגת מציגה את מפת הארץ וסוקרת את ההיסטוריה הקרובה של תקומת ישראל והקמת המדינה, תוך מתן דגש על נקודות ציון גיאוגרפיות על פני המפה.

המצגת מוצגת באמצעות משקפות תלת ממד במשך כארבעים דקות, שבהם המשתתפים זוכים לחוויה רב חושית של צפיה והמחשה, דרכה הם רוכשים את הידע שמונחל במצגת. לאחר סיום סבב הצפייה נערך רב שיח בהנחיית הצוות החינוכי על המסרים החינוכיים שמועברים במצגת, על פי דפי הנחייה לצוות החינוכי, והמשתתפים מעבדים את החוויה המשותפת שלהם. חלק נוסף בתוכנית מאפשר לתלמידים להשתתף בחידון אינטראקטיבי שבו הם מפגינים את הידיעות שרכשו במצגת וידיעות נוספות על ערכי מורשת הארץ והציונות. החידון כולל מאגר ענק של שאלות על ארץ ישראל וערכי הציונות והמורשת, ובכל תוכנית נבחרו שאלות באופן אקראי לתלמידים שהתחרו בקבוצות זה כנגד זה. המנצחים בתחרות זכו בפרסים ומזכרות נבחרות מארץ ישראל.

הפרויקט זכה להצלחה רבה, והביקוש להשתתף בו עלה על הציפיות. המחלקה נערכת להשקת מצגת נוספת לקראת קיץ 2024 שתתמקד הפעם במאורעות הקשים שהחברה הישראלית חוותה בשנה האחרונה ובהתמודדות שלה איתם, באחדות העם ובסיוע ההדדי בעת המלחמה.

פעילות המחלקה במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

קו חם לתלמידי חו"ל

עם פרוץ המלחמה נוצרה בהלה בקרב משפחות של תלמידים מחו"ל ששוהים בארץ לשנת הלימודים. חלקם אשר שהו בחו"ל לרגל החגים, חששו לחזור לארץ, וחלקם ששהו בישראל והוריהם ביקשו להחזיר אותם הביתה מחשש להחמרת המצב הבטחוני.

בשל כך, צוות המחלקה השיק קו חם לתמיכה ויעוץ לתלמידים ולהוריהם, בכדי לתת מענה לחששות ולהביא את תמונת המצב המלאה הכוללת את הסיכונים הביטחוניים.

במקביל, הקו נתן מענה למוסדות ולתלמידים שביקשו סיוע בפתרונות שיקנו תחושת ביטחון לתלמידים כמו: גיוס מאבטחים למוסדות ומערכות מיגון ואבטחה שיבטיחו את שלומם של התלמידים.

בנוסף, נערכה פעילות הסברה מקיפה בקרב ראשי המוסדות על מנת לחזק את רוחם של התלמידים ולעודד אותם שלא לנטוש את הארץ, בשל פחד מהמצב החדש. ראשי המוסדות חיזקו את התלמידים וקראו להם להישאר במסגרות הלימוד. צוותים חינוכיים של המוסדות יצאו לשליחות בחו"ל, בכדי לשוחח עם הורי התלמידים ולהשפיע עליהם לשלוח אותם בחזרה לארץ.

את הצלחת הפעילות ניתן היה לראות בתוך מספר שבועות, כאשר אחוז גבוה מאוד מהתלמידים שב למסגרות החינוכיות ושמר על שגרת לימודים יציבה. במקביל, צוות המחלקה נערך למתן פתרונות תפעוליים ובירוקרטיים לאתגרים שנוצרו עם שובם של התלמידים לארץ.

פרויקט הסברה לקהילות בחו"ל

עם פרוץ המלחמה התקבלו במחלקה פניות מקהילות רבות שביקשו ללמוד על משמעות המצב ששורר במדינת ישראל וההיבטים השונים שמשיעם על חיי האזרחים במדינה. צוות המחלקה גיבש מענה לפניות שהתקבלו והשתתף במפגשי זום עם בני הקהילות ומפגשים עם רבנים בכדי להסביר על הנעשה, ולחזק את עמידתם של בני הקהילות היהודיות בתפוצות. היעד של הפרויקט היה לחזק את הקשר ולעורר את דעת הקהל בקהילות האורתודוקסיות בחו"ל לעמוד לצידה של מדינת ישראל. ניתן לראות את השפעות הפעילות של דעת הקהל על השיח הציבורי שהתלכד סביב עמדתה הלגיטימית של מדינת ישראל, וכן בשיעור השתתפותם של בני הקהילות בעצרות תמיכה במדינת ישראל.

חמ"ל משלוחים וציוד

במשך תקופת המלחמה התעורר ביקוש גדול למשלוח תרומות וציוד עבור חיילי המילואים שהתגייסו בהפתעה מוחלטת. וכך גם למען משפחות המפונים שחלקם שהו בבתי מלון ללא הציוד האישי שנותר בביתם, וחלקם התפנו באופן עצמאי ליחידות דיור ואירוח בערי המרכז. צוות המחלקה נערך לסייע בהעברת משלוחים של ציוד מחו"ל וטיפול בחלוקה ראויה של המצרכים באופן הוגן על פי הצורך.

המשלוחים הגיעו מקהילות ותורמים בחו"ל שקנו את הציוד או אספו אותו בשיתוף בני הקהילה, שארזו את המשלוחים למען הנצרכים.

בכדי לאפשר למשלוחים להגיע לארץ נדרש תיאום לוגיסטי, ותיאום עם גורמי הרווחה והסיוע שנחלצו למען התושבים המפונים. צוות המחלקה פעל בכדי לתאם בין תורמי הציוד לבין אנשי הארגונים שחילקו את הציוד ופעלו למען התושבים המפונים וחיילי המילואים.

במשך חודשי המלחמה, הועברו עשרות משלוחים שתואמו בידי אנשי המחלקה וחולקו באופן מיטבי.

תלמידי חו"ל אורזים חבילות ומשלוחי אוכל בכדי לסייע למאמץ המלחמתי

במהלך המלחמה הגיעו פניות רבות של ראשי מוסדות לתלמידי חו"ל, שביקשו לקיים פעילות התנדבותית לתלמידים שסייעו באפיקים שונים לטובת נפגעי המלחמה.

על מנת לתת מענה לפניות, צוות המחלקה קיים פעילות רחבה של אריזת חבילות שי, מנות אוכל למשפחות שעזבו את בתם, ומארזי ציוד לחיילים ולמשפחות מפונות מהדרום ומהצפון. הציוד שהגיע במשלוחי תרומות שנשלחו מהארץ ומהעולם, נארז במשלוחים שהוכנו בידי תלמידים ותלמידות, בימי אריזה משותפים שאורגנו בידי צוות המחלקה.

התלמידים שהשתתפו בפעילות שמעו סקירה על חשיבות הפעילות שלהם והתרומה למען נפגעי המלחמה, וחלקם הוסיפו מוצרים לחבילות שנארזו. ראשי המוסדות בירכו את צוות המחלקה על המיזם החשוב שאפשר לתלמידים ליטול חלק במאמץ לסייע לנפגעי המלחמה.

במסגרת הפעילות שאורגנה לתלמידים, קבוצות של תלמידים הגיעו גם לבתי מלון בהם שוכנו מפונים, ולבתי חולים בהם שוהות משפחות פצועים, בכדי לחזק ולרומם את רוחם ולחלק חבילות שי. קבוצות נוספות התנדבו לסייע למשפחות של חיילי מילואים עם ילדים קטנים, למלא את מקומו של אב המשפחה ולסייע בטיפול בילדים ובעבודות הבית.

אירועים לחיילים בבסיסי הצבא

על מנת לתרום להעלאת המורל הלאומי, ולסייע לכוחות הצבא וחיילי המילואים, צוות המחלקה גיבש יוזמה לקיום אירועים מידי ערב לחיילים בבסיסי צבא במימון ארגונים ופילנתרופים מהתפוצות החיילים זכו לארוחות בשריות מפנקות, בשרים על האש ובר סלטים עשיר. בהמשך הערב התקיימו פעילויות חברתיות מפנקות, לצד הופעות מוזיקליות שבהן השתתפו כל החיילים.

הפעילות התקבלה בברכה בקרב החיילים, ונוצר ביקוש ציבורי להשתתף בפעילות וליטול בה חלק. צוות המחלקה ניהל את הפניות ותיאם בין הבקשות שהגיעו מבסיסי הצבא, לבין הארגונים והנדבנים שלקחו על עצמם לממן את האירועים. במשך חודשי המלחמה התקיימו עשרות אירועים שהוכתרו בהצלחה זכו לתודות רבות מצד הקצינים והחיילים, שזכו לאתנחתא מפנקת בצל הלחימה.

תיאום וליזוי משלחות מחו"ל

במהלך החודשים האחרונים, קבוצות רבות מקהילות יהודיות שונות ברחבי ארה"ב ביקשו להגיע לארץ, ולראות מקרוב את שהתחולל במהלך השבת השחורה - ה-7 באוקטובר, שבה אירע הטבח המחריד בידי מחבלי חמאס.

צוות המחלקה גיבש הצעה למסלול סיור, ותיאם עם גופי הפקה וגורמי הצבא לאפשר למשלחות להגיע ולהיכנס לקיבוצים בעוטף עזה בכדי שחברי המשלחות יוכלו להתרשם באופן ישיר מממדי זוועות הטבח שביצעו המחבלים.

בהמשך הסיור, חברי המשלחות הגיעו לפגוש ראשי מועצות ומזכירי ישובים שמתמודדים עם צרכים ביטחוניים שנוצרו בעקבות המלחמה, בכדי לבחון אפשרויות של סיוע לצרכיהם. המשלחות הגיעו לביקורי תנחומים למשפחות שכולות, וביקורי חיילים פצועים בבתי החולים.

בין המשלחות שהגיעו ניתן למנות קבוצות של עיתונאים ומובילי דעת קהל, וקבוצות של תורמים שנטלו חלק ותרמו למגוון גדול של פרויקטים לטובת הלוחמים ונפגעי המלחמה. ההשפעה של ביקורי המשלחות מתורגמת למעגלים רחבים של השפעה ורתימה של דעת הקהל בקהילות היהודיות בארה"ב.

המערך לשירותים רוחניים בתפוצות

ראש המערך: רועי אביקסיס | מנהל המערך: אריאל צ'סנר

על המערך

המערך אחראי על הזרם האורתודוקסי היושב מחוץ לציון, ואמון על חיזוק הקשר שלו לעם היהודי, למורשת ישראל, ולחיזוק הזהות היהודית-ציונית ע"י טיפוח הזיקה למדינת ישראל והבלטת מרכזיותה בחיי העם היהודי בתפוצות. כמו כן המערך עוסק בהעלאת הנושא היהודי-ציוני לשיח הקהילתי ולרשתות החברתיות.

תחומי האחריות של המערך בעיקרם הם:

- קהילות בן עמי: תוכנית חינוכית הפועלת לחיבורם של עשרות קהילות קטנות ובינוניות למדינת ישראל וליהדות באמצעות שליחים.
- תוכנית Flying the Flag: פעילות חינוכית חווייתית עבור אלפי תלמידים מחו"ל הבאים לשנת לימודי היהדות שלהם במדינת ישראל. עם חזרתם לחו"ל הופכים המשתתפים לשגרירים של מדינת ישראל בקמפוסים ובקהילות.
- כנסי מנהיגות: העצמת קבוצות מנהיגות בישראל ובתפוצות, לחיזוק הקשר בין הנהגות הקהילות לבין מדינת ישראל, ובין החברה הישראלית לקהילות בתפוצות.

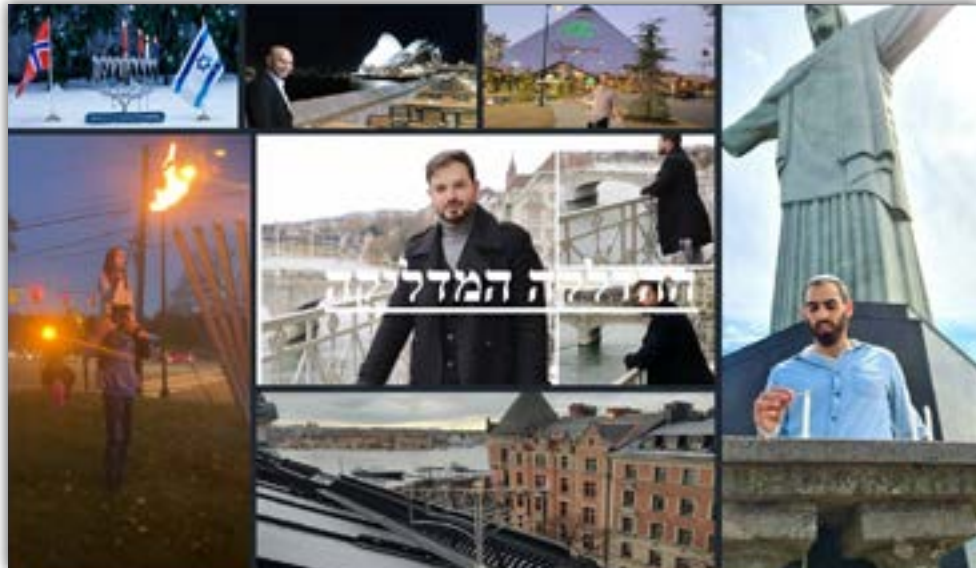
עיקר פעילות המערך בתקופת הדו"ח

משלחות חירום למולדובה ואוקראינה עם פרוץ המלחמה בין רוסיה לאוקראינה שלח המערך צוות של 8 שליחים לטובת סיוע לפליטים. המשלחת סייעה לפליטים במעבר הגבולות בין מולדובה לאוקראינה וכן בקליטתם במחנות הפליטים, חלוקת מזון, עידוד רוחם והזמנתם לעלות לארץ. אחת המשימות המיוחדות שהיו: סיוע לחולים וזקנים לחצות מעבר גבול רגלי של כ-300 מטר. לקראת פורים ופסח נשלחו 15 שליחים על ידי המערך לקהילות שונות באירופה שקלטו אליהם פליטים מאוקראינה. השליחים בסיוע של הרבנים המקומיים ניהלו את חגיגות הפורים ואת ליל הסדר עבור הפליטים וסייעו בהפעלתם של הילדים בחגים.

14 קהילות בן עמי ברחבי העולם

תחרות 'ההדלקה המדליקה' - התחרות התקיימה בקרב שליחי המערך - מי יבצע את הדלקת החנוכייה המדליקה ביותר?
השליחים הדליקו את החנוכיות במקומות אקזוטיים - נסו לזהות את המקומות בתחרות השתתפו אלפי מצביעים משלל הקהילות ברחבי העולם שדירגו את ההדלקות בין הקהילות הזוכות: באזל בהדלקה על המרפסת של חוזה המדינה - בנימין זאב הרצל!

ערב הפרשת חלה לנשות הקהילה היהודית בעירת הנופש הקטנה אלבופיירה, פורטוגל. הקהילה היהודית באלבופיירה הינה קהילה קטנטנה שרק בשנים האחרונות חידשה את בית הכנסת והחלה להפעיל אותו עם שלל פעילויות סביב החגים. באמצעות שליח בן עמי, אריה אטיאס, הוקמה מחדש הקהילה היהודית בעיירה, שכוללת יהודים מקומיים שחזרו ליהדותם לצד ישראלים, והרבה נופשים יהודים מרחבי אירופה השוהים באלבופיירה תקופות ארוכות במהלך השנה.

We invite all the women of the community to a challah ceremony at the synagogue on Thursday 16/2 at 6:00 p.m. will be led by Rabbanit Adel Attias For more details 00972548598421 on WhatsApp

חגיגות יום העצמאות באוקלנד, ניו זילנד

כמדי שנה חגיגות יום העצמאות וציון יום הזיכרון הם אחד השיאים בקהילה היהודית באחריות שליחי בן עמי, האירועים הללו מובלים תוך התמקדות בכל שכבות הגיל של הקהילה. לאירוע המרכזי מוזמנים כל חברי הקהילה כאשר שליחי בן עמי מביא את הריחות, הטעמים והאווירה המיוחדת שרק שליחי מישראל יכול להעניק לקהילה.

תוכנית Flying the Flag

ימי טיול וסופי שבוע ציוניים חווייתיים וחינוכיים עבור למעלה מ-4,000 תלמידים. במהלך הימים האלה אנחנו ממלאים את ראשי ולבבות התלמידים בתכנים ציוניים ויהודיים בצורה חווייתית, ובתקווה כי הזרעים הללו יצמחו וישפיעו על החלטות ודרכי התלמידים בחייהם. אלפי תלמידי הישיבות והמדרשות הלומדים במוסדות התורניים בארץ נחשפים לתורה עמוקה ומבקרים בטיולים שונים בארץ. המערך מבקש לבנות קומה נוספת בהעמקת החיבור שלהם למדינת ישראל. המערך באמצעות הסמינרים שהוא עורך יחד עם המוסדות, מחזק את הממד הציוני ומעניק להם את המוטיבציה להפוך לפעילים ציוניים עם חזרתם לחו"ל, מעודד את המעוניינים להתגייס לצה"ל, ומעודד את עלייתם של אלו שיבחרו בכך.

משלחות לחינוך וציון החגים הלאומיים בתפוצות, בסגנון "קרוואן" מתנייד, עם צוות של 8 אנשי חינוך מובילים מרחבי העולם, היו ב-12 קהילות מ-7 מדינות! המחנכים סיפרו את סיפורה של ירושלים באמצעות שירה, נגינה ולימוד, וכך נגעו במאות חברי קהילה מכל הגילאים, והשאירו את טעם ירושלים בפייהם. כל קהילה חוותה אירוע ייחודי המותאם לה. המחנכים ידעו להתאים את המערך לכל שכבת גיל ולכל קהל כך שכל המפגשים היו הצלחה גדולה.

כנסי מנהיגות

כנס להנהגות הקהילות היהודיות באמריקה הלטינית התקיים בארגנטינה עם עשרות שליחים, רבנים וראשי קהילות מרחבי דרום אמריקה. כחלק ממטרות המערך לחיזוק הקהילות היהודיות הקטנות, המערך עורך אחת לשנתיים כנס קונטיננטלי, שבו הוא מביא יחדיו את הנהגות הקהילות היהודיות בדרום אמריקה לצד פעילים מרכזיים, שליחים המשרתים בקהילות, ומנהיגי סטודנטים. במהלך הכנס המשתתפים זוכים לחיזוק רעיוני בחיבור לעולם הדתי ולקשר עם מדינת ישראל. בכנס השתתפו ארגוני השליחות שדנו יחד עם הקהילות באתגרי השליחות ובמענים להם זקוקות הקהילות.

כנס שליחי אירופה 2022, פריז - אחד השיאים שכל שליח רק מחכה לו הוא כנס השליחים היבשתי של המערך לשירותים רוחניים. לכנס באירופה הגיעו למעלה מ-100 שליחים של הציונות הדתית הפרוסים בכל רחבי אירופה. בכנס אנו מתעסקים בעיקר בשליחים, ממלאים את המצברים שלהם עם תוכן, דיונים, שיחות אל תוך השעות הקטנות של הלילה - והכל בכדי לתת להם עוצמות לחזור חזרה ולהמשיך את העבודה המיוחדת שלהם בקהילות השליחים מספרים כי הכנסים הללו הם "האוויר הישראלי לנשימה", שנותן להם את הכוח להמשיך בשליחותם בכל הכוח.

כנס הנהגה צעירה בפרז' בהשתתפות צעירים מ-15 מדינות שונות אשר רצו להגיע לכנס שכולו עוסק בציונות ויהדות. במהלך הכנס דנו בעתיד הקהילות היהודיות באירופה, במה זה אומר עבורי להיות יהודי, בתדמית של ישראל במדיה ובעולם ובאיך הופכים להיות פעילים בכל החזיתות הללו, על מנת לחזק את היהדות והציונות שלנו. המשתתפים בכנס ביקשו כי הכנסים יהיו שנתיים ואף יותר מכך. עבורם המפגש של צעירים יהודים מכל רחבי אירופה אשר דנים בנושאים אלה הוא דבר נדיר וחשוב.

אירוע יום הזיכרון ל-2,500 איש בבנייני האומה בשפה האנגלית. על אף שקיימים אירועים רבים ביום הזיכרון, אירוע מרכזי ומכובד בשפה האנגלית הינו בבחינת סטארט-אפ שהיכה גלים. כמות התודות והבקשות לאירוע חוזר היו מעל ומעבר למה שציפינו. את האירוע פתח הרב ליאו די אשר שכל את אשתו ושתי בנותיו. בהמשך הוקדש האירוע לאימהות השכולות. לקחו חלק: מרים פרץ, דברה קיי, רחלי פרנק ואימהות נוספות.

פעילות המערך במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

הובלת פרויקט **דיור למפונים "הבית שלי הבית שלך"** של ההסתדרות הציונית מהארץ ומחו"ל. לפרויקט נכנסו כ-500 דירות לטובת מפונים, ובשיתוף עם "דלתות פתוחות" שיכנו מאות רבות של מתפנים, כאשר למעלה מ-100 מתוכם היו ישירות דרכנו! הפרויקט היה אחד מהפרויקטים המדהימים ביותר שזכינו להוביל. האחדות שהרגשנו מצד עם ישראל בישראל ובתפוצות, רוחב הלב של בעלי הבית לתת את ביתם האישי והפרטי ללא כל תמורה למפונים, הכרת הטוב של המפונים אל בעלי הבית, חיבור בין דתיים לחילונים, שמאלנים לימנים, ישראלים לתפוצות היו פריזמה לעולם ולעתיד לו אנו מייחלים.

פרויקט **"רוח האומה"** - במהלך המלחמה יצרנו ארכיון סרטונים של אנשי רוח וחזון לחיזוק הרוח הלאומית בעת מלחמה עם למעלה מ-200,000 צפיות הסרטונים היו בשלוש שפות - אנגלית, עברית וספרדית. בין הדוברים: אל"מ (במיל') גולן ואך, ד"ר יואב הלר, פרופסור חיים שפירא, הרב שי פירון, הרב מאיר ישראל לאו ועוד!

החטיבה להתיישבות

יו"ר החטיבה: ישי מרלינג | מנכ"ל החטיבה: הושעיה הררי

על החטיבה

החטיבה להתיישבות פועלת במסגרת ההסתדרות הציונית העולמית כזרוע ביצועית של ממשלת ישראל, ועוסקת בהקמת יישובים חדשים ובטיפול ביישובים קיימים וביסוסם, בהתיישבות הכפרית בארץ ישראל. החטיבה פועלת על פי החלטת הממשלה 1998 והסכם המסגרת. כמו כן, החטיבה פועלת באזורי עדיפות לאומית: הגליל, הגולן, הנגב ויהודה ושומרון. עיקר עיסוקה של החטיבה הוא בצמיחה הדמוגרפית על כל היבטיה: חברה וקהילה, תשתיות, אמצעי ייצור, תכנון ועוד.

ליווי מועצות

החטיבה להתיישבות מסייעת לעשרות מועצות בשגרה ובחירום. ליווי המועצות כולל קשר ישיר של אנשי המקצוע בחטיבה להתיישבות עם מנהלי האגפים וראשי המחלקות במועצות. סיוע והכוונה בהגשת 'קולות קוראים' והנגשת המידע הדרוש בכל אחד מהתחומים. בנוסף לכך מתקיים קשר ישיר בין ראשי המועצות ליו"ר החטיבה להתיישבות בין אם בנושאים הקשורים באופן ישיר לחטיבה להתיישבות ובין אם מדובר בנושאים עקיפים הנוגעים למשרדי הממשלה ויחידות הסמך השונות. זוהי זכות להוות כתובת עבור התושבים והמועצות ולהעניק פתרונות וסיוע בנקודות אשר לעיתים אינן זוכות למענה מצד משרדי הממשלה וקובעי המדיניות בישראל.

החלטות ממשלה

בשנתיים האחרונות התקבלו מספר החלטות ממשלה בנושא קידום ההתיישבות הכפרית. החטיבה להתיישבות עמלה להביא לביצוען בהקדם, ביניהן:
* החלטת ממשלה 864: תכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן וקצרין לשנים 2022-25
* החלטת ממשלה 1280: הקמת יישוב חדש ניצנה
* החלטת ממשלה 1359: הקמת יישוב קהילתי בערבה מדרום לצומת עין חצבה - עיר אובות
* החלטת ממשלה 1325: הקמת חבל התיישבות במרחב הנגב הצפוני - יישובי מבואות ערד

* החל מה-15 בינואר 2024 מונה גאל גרינוולד לעמוד בראש החטיבה להתיישבות

הגדלת תקציב החטיבה

תקציב החטיבה להתיישבות גדל באופן משמעותי בשנים האחרונות. גידול זה נובע מקשר הדוק עם שרים ופקידים בכירים במשרדי הממשלה השונים, ובניית אמון לצד הצגת היכולת המקצועיות של גורמי המקצוע העולים של החטיבה להתיישבות. צמיחה זו הצליחה על אף השינויים התכופים שנבעו מאי היציבות השלטונית, והיא מוכיחה שוב עד כמה החטיבה להתיישבות חיונית למדינת ישראל.

תכנית יישובים קדמיים

לאורך גבולה הצפוני של מדינת ישראל הוקמו עד היום 44 יישובים כפריים, חקלאיים וקהילתיים המוגדרים על ידי מערכת הביטחון כיישובים קדמיים. בעשור האחרון, בין השנים 2009-2019, בשעה שבחלקים מיישובי הצפון הייתה עליה במספר המשפחות, נקלטו ביישובים הקדמיים הנ"ל סך הכול כ-1,100 משפחות. כלומר תוספת של 2-3 משפחות בשנה ליישוב. דבר המצביע על קושי ניכר בקליטת אוכלוסייה חדשה באותם יישובים.

מטרת התוכנית הינה קליטת 2,000 משפחות חדשות בארבע השנים הקרובות ב-44 היישובים הללו. זאת מתוך הכרה בחשיבותם ותרומתם לחוסנה ולביטחונה של מדינת ישראל בשגרה ובעת חירום. וכן במטרה לחזק ולהגדיל את היישובים הקדמיים כדי ליצור איתנות חברתית - קהילתית וכלכלית הדרושות להמשך קיומם.

התוכנית הינה מודולרית ומורכבת מחמש לבנים נפרדות, אך קשורות זו בזו:

1. תמיכה ברמת המועצה
2. תמיכה ברמת היישוב
3. תמיכה ברמת המשפחה
4. תמיכה ביזמות ותעסוקה
5. תמיכה קהילתית

בימים אלו אנו מבצעים התאמות לתוכנית בהתאם להתפתחויות של המלחמה ובהבנה כי תוכנית מעשית מוכנה תסייע לממשלה לקבל את ההחלטה המתבקשת, להציב יעד של צמיחה דמוגרפית באזור. יצוין כי התוכנית נבנתה על ידי גורמי מקצוע, הכוללים מתכננים ואדריכלים בשיתוף המועצות האזוריות בהם שוכנים אותם יישובים.

פעילות החטיבה במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

החל מהמתקפה הרצחנית בחג שמחת תורה החטיבה להתיישבות מקיימת הערכת מצב יומית וסקירת צרכים העולים מהשטח. וכן התאמת הפעולות למצב החדש והמורכב, לצד גיבוש מתן מענה מידי בחיזוק החוסן בקהילות וליווי המועצות והיישובים. להלן פירוט הפעולות:

תקציב חוסן קהילתי דחוף

מתוך הבנה כי קיים צורך למענה דחוף, תקצבנו כ-4 מיליון ש"ח לחיזוק החוסן הקהילתי לכלל המועצות שבאחריות החטיבה, לצורך רכישת מרכיבי חוסן. ובהם: הפעלות לילדים, ציוד רפואי, יועצים פסיכולוגיים ועוד. לא מדובר ב'קול קורא' אלא בהתקשרות לרכישת שירותים. דבר אשר מפשט את תהליך העבודה וקבלת התקציב, והיווה את המענה הראשוני של גורם ממשלתי כלשהו לאחר פרוץ המלחמה.

גיוס עובדים למרחב דרום

עם פרוץ המלחמה, גויסו עובדים רבים מהחטיבה להתיישבות בצו 8, ביניהם מנהל מרחב דרום, מהנדס המרחב ומנהל 'חטיבת חברה וקהילה'. תפקידים אלו הינם קריטיים ביותר לתפקודו של המרחב בימים מורכבים אלו. כדי למלא את מקומם, החטיבה הצליחה לגייס עובדים אשר פרשו בשנים האחרונות ומכירים היטב את אופי העבודה כך שיכלו להשתלב במהירות ולסייע ככל הניתן לכל יישובי העוטף.

מנהלת 'תקומה'

הקבינט האזרחי קיבל החלטה להקמת מנהלת "תקומה", אשר קיבלה את האחריות הכוללת על שיקום עוטף עזה. החטיבה להתיישבות ביחד עם משרד ההתיישבות לוקחים חלק פעיל במנהלת תקומה ועובדים בשיתוף פעולה מלא עם צוות המנהלת. החטיבה לוקחת חלק פעיל ומשמעותי בפן הקהילתי, מחנות זמניים ושיקום ובינוי.

במסגרת אישור תקציב החטיבה לשנת 2023 שעבר לאחר פרוץ המלחמה, אושר תקציב של מעל מיליארד ₪ עבור כלל פעולות החטיבה ביניהם תקציב משמעותי לשיקום העוטף. בימים אלו אנו מגבשים תוכניות מפורטות למימוש תקציב זה.

חוסן קהילתי לעוטף

במקביל להקמת המנהלת בעקבות מצב החירום החרוג שבו אנו נמצאים, שדורש פעולות רבות, וכדי להצליח לסייע לכל המועצות ולכל היישובים, התקשרה החטיבה להתיישבות עם עמותת "מהות". עמותת מהות מתמחה בשיקום קהילתי, ומעניקה מענה מקצועי בהנחיית החטיבה ובליוי המועצות והיישובים, בעלות של כ-5 מיליון ש"ח.

הקפאת שכר דירה

לחטיבה להתיישבות מבנים בניהולה בכל רחבי הארץ ובכלל זה גם ביישובי העוטף. הכוונה ליישובים הממוקמים במרחק של עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, ונמצאים תחת מתקפת טילים ופצמ"רים.

מרבית התושבים עזבו את בתיהם והאזור הוגדר כשטח צבאי סגור. בשל כך, התקבלה החלטה על הקפאת תשלום דמי השימוש בגין המבנים היבילים המנוהלים על ידי החטיבה החל מחודש אוקטובר ועד שהמצב יתבהר. בנוסף, מכינות קדם צבאיות שנמצאות באזורי הפעילות של החטיבה ופוננו עקב המצב, הן מסיבות ביטחוניות והן לצורך סיוע בפרויקטים שונים, קיבלו פטור משכר דירה בהתאם להתפתחויות של המלחמה.

שיח עם מנהלי הנהגות היישובים

צוות מנהלי האזורים של מרחב דרום בליווי וסיוע של הגב' לאה שלם שניהלה את 'מחלקת חברה וקליטה' שנים רבות והוחזרה מגמלאות, נוסעים לבקר את הקהילות השונות ברחבי הארץ. מטרתם לחבק, לתמוך וללמוד את הצרכים אשר עולים מהשטח, ולגבש הצעות להמשך הדרך הן להנהלת החטיבה והן למקבלי ההחלטות בממשלה.

רבים מעובדי החטיבה ומשפחותיהם גויסו בצו 8, חלקם אף פונו במסגרת פינוי ישובים בעוטף עזה ובצפון הארץ, ולכולם התמודדות מורכבת עם המצב הביטחוני. עם זאת אנו שמחים וגאים לומר כי עובדי החטיבה עושים מעל ומעבר כדי לתת מענים ולקדם פתרונות למועצות ולמתיישבים.

הסתדרות הציונית העולמית
WORLD ZIONIST ORGANIZATION

THE
JEWISH PEOPLE
CHALLENGES

Post Oct 7th Global Leadership Meeting
אנשי העם יהודי: פגישת מנהיגות גלובלית לאחר אירועי 7 באוקטובר